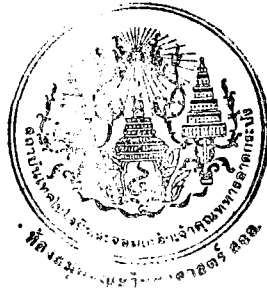

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การตกแต่งภาพด้วยคอมพิวเตอร์

นายจรูญ โมราวิจิตร

นายไพศาล กิตติปรีชากุล

นายวิษณุ สุทธานุกรักษ์

ร.พ.

๑๑๗๔ ก

๒๕๖๘

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน.....

วัน,เดือน,ปี.....

612558990

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์

คณะวิทยาศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2538

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Image Processing

A Special Project Submitted in Partial Fulfillment of the
Requirement for the Degree of Bachelor of Science
Department of Mathematics and Computer Sciences
Faculty of Science
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

1995

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อปัญหาพิเศษ

การตกแต่งภาพด้วยคอมพิวเตอร์

Image Processing

โดย

นายจรูญ โมราวิจิตร

นายไพศาล กิตติปรัชากุล

นายวิษณุ สุทธานุรักษ์

ภาควิชา

คณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ไพโรบลย์ พันธรักษ์พงษ์

ภาควิชา คณิตศาสตร์ประยุกต์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อนุมัติให้นำปัญหาพิเศษฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต

(รศ. ภักคินี

ชิตตกุล)

หัวหน้าภาควิชาฯ

คณะกรรมการปัญหาพิเศษ

(อ. กฤษณา

ไตรสุรัตน์)

ประธานกรรมการ

(รศ. วิเชียร

ศรีเสื่อขาม)

กรรมการ

(อ. ไพโรบลย์

พันธรักษ์พงษ์)

กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อปัญหาพิเศษ

การตกแต่งภาพด้วยคอมพิวเตอร์

นักศึกษา

นายจรูญ

โมรวิจิตร

นายไพศาล

กิตติปรัชากุล

นายวิษณุ

สุทธานุรักษ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ไพโรบลย์ พันธรัักษ์พงษ์

ภาควิชา

คณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์

ปีการศึกษา

2538

บทคัดย่อ

การทำปัญหาพิเศษนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประยุกต์ใช้ทฤษฎีในวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก , ศึกษาปัญหาและทำการค้นคว้าเพิ่มเติมถึงเรื่องเทคนิคที่ใช้ในกระบวนการแปลงภาพ มาทำการจัดสร้างในรูปแบบของซอฟต์แวร์ รวมทั้งศึกษาการทำงานและการเขียนโปรแกรมภายใต้ระบบปฏิบัติการ WINDOWS 95 ซึ่งหลังจากได้ออกแบบระบบและโปรแกรมลงบนไมโครคอมพิวเตอร์ระดับ 32 บิตแล้ว พบว่าสามารถใช้งานได้ดีเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง

Special Project Title **Image Processing**

Name **Mr.Charoon Morawichit**
 Mr.Phaisarn Kittipreechakun
 Mr.Wisanu Suthanurak

Special Project Advisor **Mr.Phaiboon Pantarakpong**

Department **Mathematics and Computer Sciences**

Academic Year **1995**

Abstract

This special project aims at image processing software implementation which is used for applying in computer graphics theorem. In addition, we have studied the problem and researched about technique of image processing to create a software. After we designed and programmed on microcomputer 32 bits system. As the result, it can be used and we satisfied.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิติกรรมประกาศ

คณะผู้จัดทำปัญหาพิเศษฉบับนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ช่วยให้ปัญหาพิเศษนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ไพบุลย์ พันธรัักษ์พงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่ได้กรุณาช่วยให้คำแนะนำในการออกแบบ และอาจารย์ศรัณย์ อินทโกสม ที่ได้กรุณาเอื้อเฟื้อ หนังสือเพื่อใช้ประกอบในการทำปัญหาพิเศษ

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่าน เพื่อตรวจสอบ ปัญหาพิเศษนี้ จนกระทั่งสำเร็จลงด้วยดี

ท้ายสุดนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

คณะผู้จัดทำ

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 2.1 ตัวอย่างฮีสโตแกรม	3
รูปที่ 2.2 ตารางเปรียบเทียบสี	4
รูปที่ 2.3 ตัวอย่างการปรับความสว่าง	6
รูปที่ 2.4 ตัวอย่างการกลับสีภาพ	8
รูปที่ 2.5 ตัวอย่างเทรซโฮล	9
รูปที่ 2.6 ชนิดของคอนทราสต์	11
รูปที่ 2.7 ตัวอย่างการปรับความคมชัด	12
รูปที่ 2.8 คอนไวลูชัน	14
รูปที่ 2.9 ตัวอย่างคอนไวลูชันเคอร์เนล	15
รูปที่ 2.10 ตัวอย่างการประมวลผลแบบบริเวณ	18
รูปที่ 2.10 (ต่อ) ตัวอย่างการประมวลผลแบบบริเวณ	19
รูปที่ 2.11 ตัวอย่างการหาขอบด้วยวิธีโซเบล	24
รูปที่ 2.12 ตัวอย่างการใช้ค่ากลาง	25
รูปที่ 2.13 การใช้ค่ากลาง	26
รูปที่ 1 แสดงหน้าจอเมื่อเข้าสู่ระบบ	41
รูปที่ 2 แสดงหน้าจอเมื่อทำการเปิดไฟล์	42
รูปที่ 3 แสดงหน้าจอเมื่อทำการประมวลผล	43
รูปที่ 4 แสดงหน้าจอฮีสโตแกรม	43
รูปที่ 5 แสดงหน้าจอรายละเอียดข้อมูลรูปภาพ	44

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษภาษาไทย	ก
บทคัดย่อปัญหาพิเศษภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญรูป	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของปัญหาพิเศษ	1
ขอบเขตของปัญหาพิเศษ	1
ขั้นตอนในการดำเนินงาน	1
ประโยชน์ที่ได้รับ	2
บทที่ 2 ทฤษฎีและหลักเกณฑ์ในการตกแต่งภาพ	3
การประมวลผลภาพแบบจุด (Point Process)	5
การประมวลผลภาพแบบบริเวณ (Area Process)	13
การหมุนและการกลับภาพ (Flipping and Rotating)	27
บทที่ 3 การออกแบบและสร้างระบบ	28
การออกแบบระบบ	28
ผังการทำงานของระบบ	28
เครื่องมือที่ใช้ในการสร้างระบบ	28
การสร้างระบบ	29
บทที่ 4 ผลการทำงานและข้อจำกัดของระบบ	38
ข้อจำกัดการใช้งานของระบบ	38
ผลการทำงานของระบบ	38
บทที่ 5 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ	39
สรุปผลการทำปัญหาพิเศษ	39
ปัญหาและข้อเสนอแนะ	39
ภาคผนวก	
คู่มือการใช้งานระบบ	
เอกสารอ้างอิง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาพิเศษ

ปัจจุบันมีการใช้คอมพิวเตอร์มาช่วยในการจัดเก็บรูปภาพกันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากสามารถเก็บภาพได้จำนวนมาก และรูปที่เก็บก็ไม่มีเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้ ในบางครั้งรูปที่ต้องการจัดเก็บอาจเสียหายละเอียดด้วยสาเหตุต่างๆ เช่น ภาพอาจมีโทนสีที่เข้มมากหรืออ่อนมากเกินไป มีดมมากหรือสว่างมากเกินไป เป็นต้น จึงต้องมีการปรับแต่งก่อนที่จะทำการจัดเก็บ หรือในบางครั้งผู้ใช้อาจต้องการปรับแต่งรูปภาพด้วยเทคนิคพิเศษก่อนจัดเก็บ เช่น การทำภาพเบลอ , การปรับความคมชัดของภาพ , การหาขอบรูป , การทำรูปเนกาทีฟ , การหมุนภาพ และ การกลับภาพ เป็นต้น ซึ่งศาสตร์แขนงนี้เป็นที่รู้จักกันว่า การจัดการรูปภาพ (Image Processing) ที่ต้องอาศัยทฤษฎีทางคณิตศาสตร์มาใช้อย่างมาก และต้องอาศัยคอมพิวเตอร์มาเป็นส่วนช่วยในการคำนวณและโปรแกรมระบบ

วัตถุประสงค์ของปัญหาพิเศษ

เพื่อประยุกต์ใช้ทฤษฎีในวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก รวมทั้งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมถึงทฤษฎีต่างๆ ของ การจัดการรูปภาพ (Image Processing) มาทำการจัดสร้างโปรแกรมประยุกต์ในรูปแบบของซอฟต์แวร์

ขอบเขตของปัญหาพิเศษ

ในปัญหาพิเศษนี้ การปรับแต่งรูปภาพจะกระทำโดยรวมทั้งรูป มิได้เจาะจงเฉพาะบริเวณใด บริเวณหนึ่งในรูปภาพ

ขั้นตอนในการดำเนินงาน

1. ศึกษาโครงสร้างและการจัดเก็บข้อมูลภาพของไฟล์กราฟิก
2. ศึกษาทฤษฎีต่างๆ ของคอมพิวเตอร์กราฟิก
3. ศึกษาทฤษฎีต่างๆ ของ การจัดการรูปภาพ (Image Processing)
4. ออกแบบระบบของโปรแกรมประยุกต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. โปรแกรมระบบ
6. ทดสอบการทำงานและปรับปรุงแก้ไข
7. จัดทำรายงานและคู่มือประกอบสำหรับ โปรแกรมประยุกต์

ประโยชน์ที่ได้รับ

โปรแกรมที่ได้นั้นสามารถนำไปใช้ในการแก้ไข - ตกแต่ง ได้ในระดับหนึ่งและสามารถทำการจัดเก็บให้อยู่ในรูปแบบ (format) ที่ผู้ใช้ต้องการได้ อีกทั้งยังเป็นต้นแบบเพื่อใช้ในการศึกษาการทำงานของเทคนิคการประมวลผลภาพและเพื่อการพัฒนาให้ใช้งานได้ดียิ่งขึ้นไป

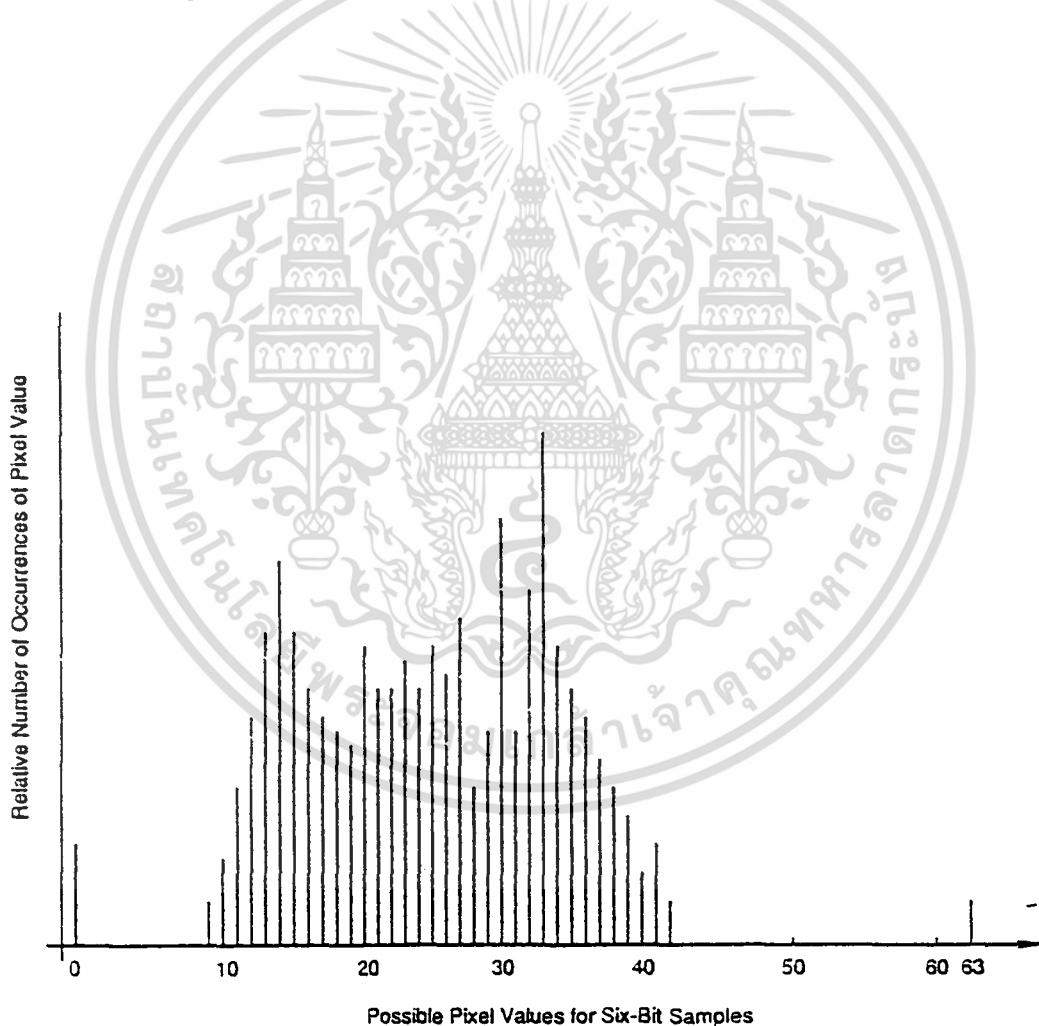
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทฤษฎีและหลักเกณฑ์ในการตกแต่งภาพ

ฮิสโตแกรม (Histograms) เป็นกราฟ 2 มิติ ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนที่ปรากฏของแต่ละพิกเซลกับระดับความสว่างของพิกเซลส่วนในกรณีที่เป็นรูปสีก็จะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนของพิกเซลกับค่าความสว่างของแต่ละสี (แดง,เขียว,น้ำเงิน)

รูป 2.1 แสดงถึงการกราฟฮิสโตแกรม

รูปที่ 2.1 ตัวอย่างฮิสโตแกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางเปรียบเทียบสี (Look-Up Tables) ทำให้การทำการประมวลผลภาพแบบจุดเป็นไปได้ง่ายขึ้น อัลกอริทึม LUTs ทำงานโดยเมื่อต้องการเปลี่ยนความสว่างของพิกเซลๆหนึ่งก็ให้นำค่าในพิกเซลนั้นๆมาใช้เป็นตัวชี้ (index) ใน ตาราง LUTs แล้วนำค่าในตาราง (array) ที่ถูกเก็บอยู่ในตำแหน่งตัวชี้ที่นั้นแทนค่าที่กลับไปพิกเซลเดิม เราสามารถประกาศ LUTs ได้ดังนี้

```
BYTE LookUpTable [ Maxquantlevels ];
```

ก่อนจะใช้ LUTs เราจะต้องทำการตั้งค่าเริ่มต้นในตอนแรกให้กับ LUTs ก่อนที่จะถูกใช้โดย มิฉะนั้นค่าที่ได้จาก LUTs จะไม่สัมพันธ์กับค่าที่ส่งเข้าไปใน LUTs การตั้งค่าเริ่มต้นนั้นหาได้จากการประมวลผลภาพแบบจุด ส่วนในกรณีอย่างง่ายนั้นทำโดยการเก็บค่า ตัวชี้ที่เอาไว้ในตำแหน่งของมันเองใน LUTs นั่นคือ ตำแหน่ง 0 จะเก็บ 0, ตำแหน่ง 1 จะเก็บ 1 ไปเรื่อยๆ จนถึงตำแหน่ง 255 จะเก็บ 255 ดังรูป 2.2

LUT Location	LUT Content
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
...	...
55	55
56	56
57	57
58	58
59	59
60	60
61	61
62	62
63	63

Byte Wide

รูปที่ 2.2 ตารางเปรียบเทียบสี

จะพบว่าข้อมูลที่ได้จาก LUT จะมีค่าเดียวกับ ข้อมูลที่เข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคนิคการแต่งภาพในปัญหาพิเศษนี้เรามองเป็นหัวข้อหลักๆ ได้ 2 หัวข้อดังนี้

1. การตกแต่งภาพแบบจุด (Point process)
2. การตกแต่งภาพแบบบริเวณ (Area process)

การประมวลผลภาพแบบจุด (Point process)

การประมวลผลภาพแบบจุด เป็นอัลกอริทึม (algorithm) ที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงค่าภายในพิกเซล (pixel) ในภาพ ในการประมวลผลนั้นพิกเซลแต่ละพิกเซลจะถูกแทนที่โดยค่าใหม่ ซึ่งใช้ได้จากอัลกอริทึมในการแปลง โดยมีความสัมพันธ์กับค่าเดิมของพิกเซลนั้นๆ การประมวลผลภาพแบบจุดนั้นจะไม่เปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์เกี่ยวกับระยะภายในภาพ และ การประมวลผลภาพแบบจุดจะไม่เปลี่ยนแปลงรายละเอียดภายในภาพ

สังเกตว่า อัลกอริทึมการประมวลผลภาพแบบจุด ทำให้ภาพดูดีขึ้นสำหรับ ภาพที่มีความต่อเนื่องของโทนสี (continuous-tone image) ซึ่งค่าความเข้มของสีถูกแสดงโดยค่าใน พิกเซลนั้นๆ ในการเปลี่ยนแปลงภาพสีนั้นจะแตกต่างออกไปเล็กน้อยคือแทนที่จะกระทำกับค่าในพิกเซลนั้นโดยตรง เราจำเป็นต้องเปลี่ยนค่าในระนาบสี (Color plane) ของแต่ละสี แทน โดยเราจะเข้าถึงค่าเหล่านั้นโดยใช้ค่าของพิกเซลนั้นเป็น index ที่ชี้ไปยังแผ่นสี (Palette) ของ VGA หรือค่า RGB

การประมวลผลภาพแบบจุด ที่พิจารณามีดังนี้ คือ

- 1) การปรับความสว่างของภาพ (Image Brightening)
- 2) การกลับสีของภาพ (Negative Image)
- 3) เทรส โยล (Image Thresholding)
- 4) การปรับความคมชัดของภาพ (Image Contrast Stretching)

1.การปรับความสว่างของภาพ (Image Brightening)

การปรับความสว่างของภาพ (Image Brightening) เป็น การประมวลผลภาพแบบจุดซึ่งทำงานโดยการเพิ่มหรือลดความสว่างของพิกเซล ดังสมการ

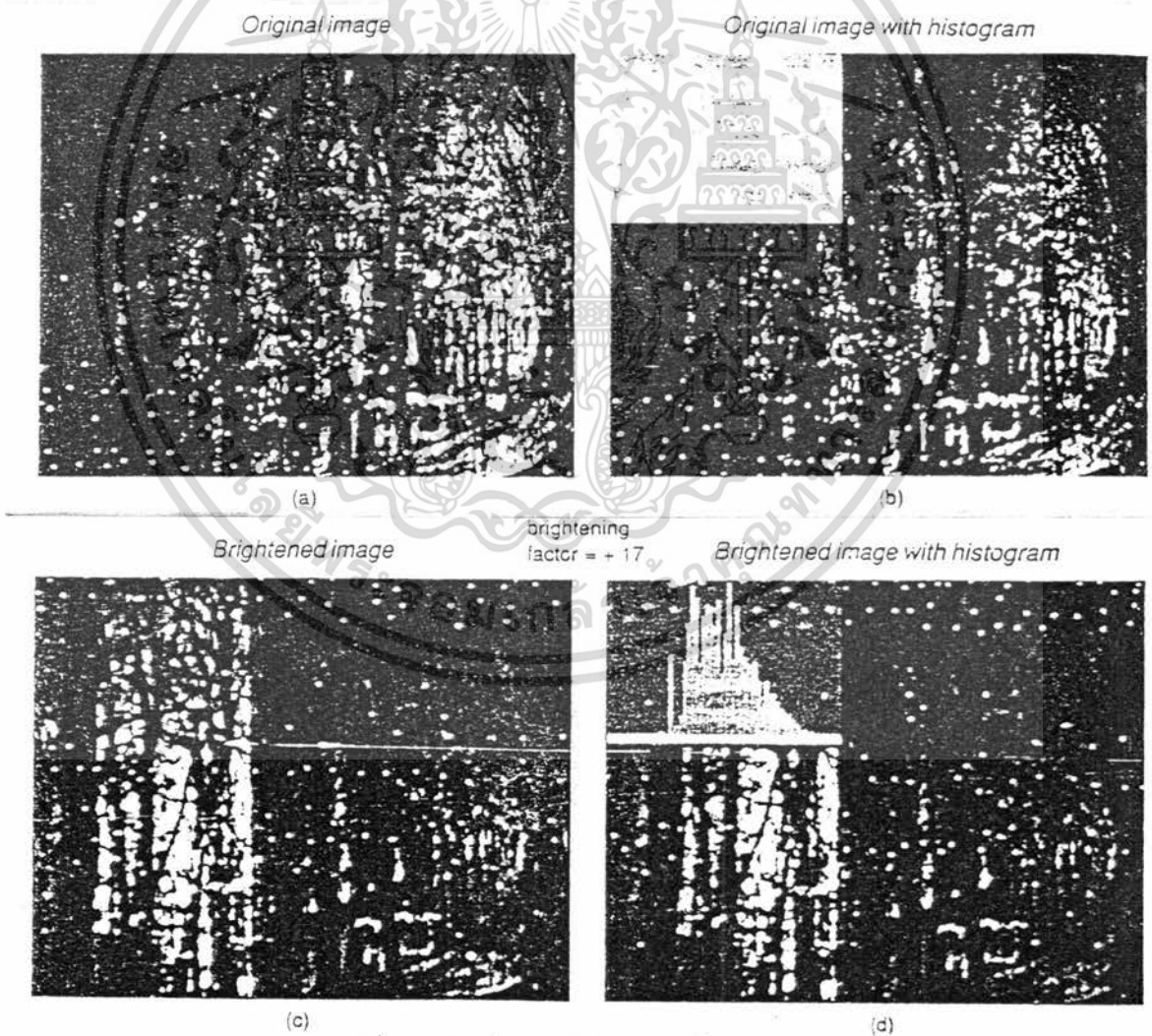
$$V = V + b$$

โดยที่ V คือ ค่าความสว่างของพิกเซลเดิมก่อนการเปลี่ยนแปลง

b คือ ค่าความสว่างซึ่งสามารถเป็นบวกหรือลบก็ได้ ถ้า b เป็นบวก ความสว่างของพิกเซลนั้นก็จะมีค่าเพิ่มขึ้น ถ้า b เป็นลบความสว่างของพิกเซลนั้นก็ลดลง รูปที่ 2.3 แสดงถึงผลที่ได้จากการปรับความสว่างของภาพด้านซ้ายมือของรูป โดยค่า brightness factor = +17 และแสดงถึงฮิสโตแกรมของภาพต้นฉบับ และ ภาพที่ผ่านการปรับความสว่างแล้ว

จะพบว่าฮิสโตแกรม ของภาพที่ผ่านการปรับความสว่าง ใน ภาพ 2.3(d) มีความสัมพันธ์กับ (b) คือ ฮิสโตแกรมจะเลื่อนค่าไปทางขวาซึ่งหมายถึงภาพนั้นมีความสว่างมากขึ้น โดยระยะที่เลื่อนเท่ากับ $\text{brightness factor} = +17$ ดังนั้นเราอาจรู้จักการปรับความสว่างของภาพ (Image Brightening) ในชื่ออีกอย่างว่า การเลื่อนฮิสโตแกรม (Histogram Sliding)

การปรับค่าความสว่างของภาพ สามารถใช้สูตรที่กล่าวมาแล้ว สิ่งที่น่าสนใจในการแปลงนี้คือ ความสว่างของพิกเซลนั้นเมื่อถูกบวกหรือลบด้วย brightness แล้วอาจเกิดการโอเวอร์โฟลว์ (overflow) หรือ อันเดอร์โฟลว์ (underflow) ได้ เช่น ถ้า brightness factor มาบวกกับพิกเซลแล้วได้พิกเซลที่สว่างมากกว่า 255 เราจะเรียกว่าเกิด overflow ในทำนองเดียวกัน ถ้า brightness factor มีค่าเป็นลบเมื่อนำมากำหนดแล้วได้พิกเซลที่มีค่าติดลบ เราจะเรียกว่าเกิดอันเดอร์โฟลว์ขึ้น ดังนั้นในการแปลงค่านี้เราก็จะตรวจสอบค่าใน LUTs ถ้าค่าใน LUTs มีค่าเกิน 255 จะให้ค่าเป็น 255 และ ถ้าค่าเป็นลบจะให้ค่าเป็น 0

รูปที่ 2.3 ตัวอย่างการปรับความสว่างของภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การกลับสีของภาพ (Negative Image)

วิธีนี้จะเปลี่ยนภาพจากสว่างเป็นมืดหรือจากมืดเป็นสว่าง หรือพูดอีกอย่างหนึ่งว่า เปลี่ยนเป็นตรงกันข้ามหมด คือ ถ้าจุดของภาพมืดเพียงเล็กน้อย วิธีนี้ก็จะเปลี่ยนจุดนั้นเป็นสว่างเล็กน้อย ถ้าในจุดนั้นสว่างมาก จุดนั้นก็เปลี่ยนเป็นมืดมาก อัลกอริทึมการกลับสีภาพ ก็จะทำงาน โดยการลบค่าที่มากที่สุดคือ 255 ด้วยความสว่างของพิกเซลนั้นๆ ดังนั้นพื้นที่ของภาพที่มีค่าพิกเซลเป็น 0 ก็จะเปลี่ยนค่าพิกเซลเป็น 255, พื้นที่ของภาพที่มีค่าพิกเซลเป็น 1 จะเปลี่ยนค่าพิกเซลเป็น 254, พื้นที่ของภาพที่มีค่าพิกเซลเป็น 3 จะเปลี่ยนค่า พิกเซลเป็น 253, ไปเรื่อยๆ จนถึง พื้นที่ของภาพ ที่มีค่า พิกเซลเป็น 127 จะเปลี่ยนค่า พิกเซลเป็น 128

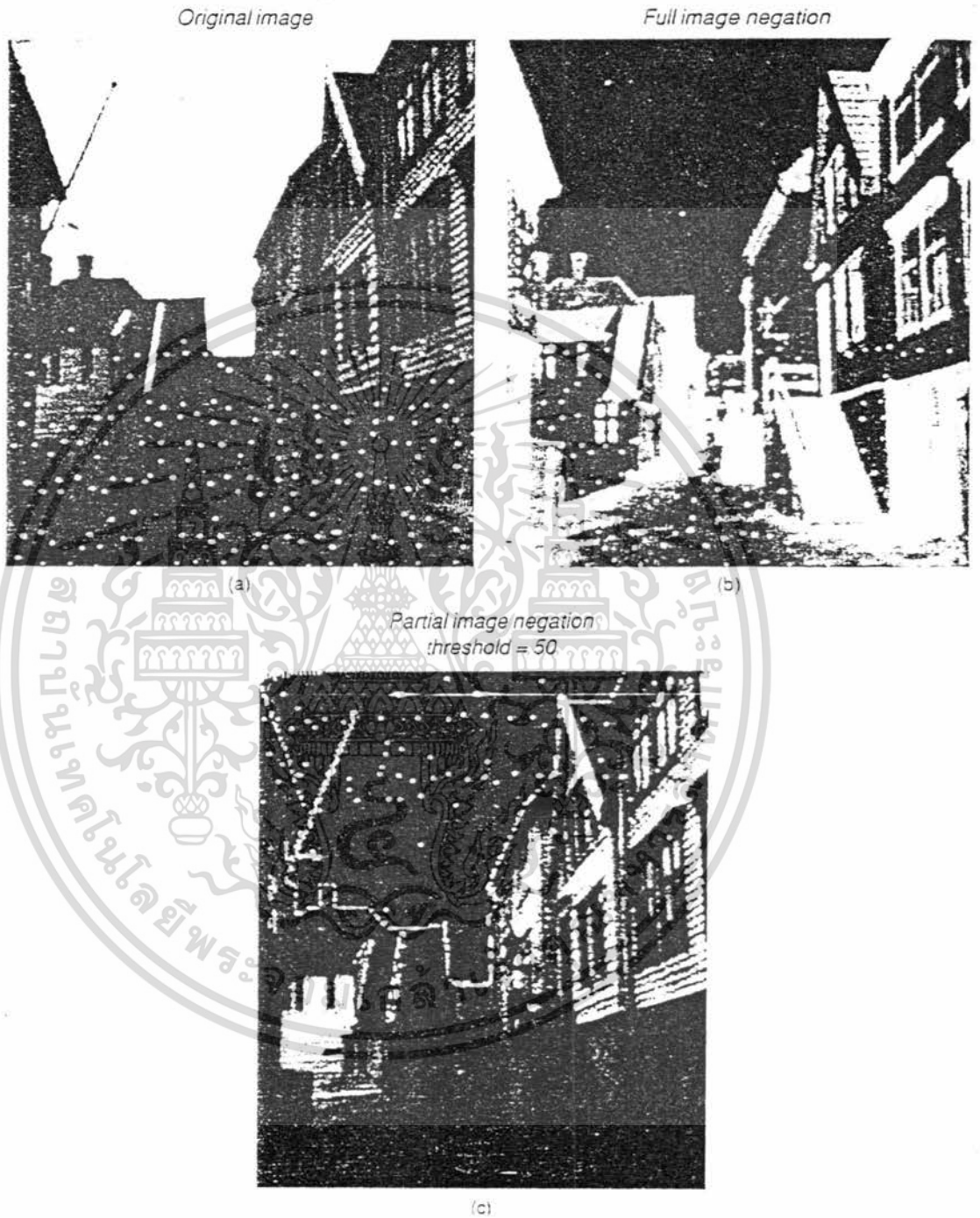
การแปลงนี้จะใช้ LUTs ด้วย และใช้ค่าเทรชโฮลในการบอกค่าเริ่มต้นของฟังก์ชันนี้ ใน LUTs ถ้าเทรชโฮลเป็น 0 จะได้ทุก พิกเซลเปลี่ยนแบบตรงข้ามหมดดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ถ้าเทรชโฮลมีค่าเป็นบวก จะได้ค่าพิกเซลที่เทรชโฮลนั้นขึ้นอยู่กับค่าเริ่มต้นที่ใช้ในอัลกอริทึมของการกลับสีของภาพ

การกลับสีของภาพ มีประโยชน์ในการนอกรายละเอียดของภาพในส่วนที่มีความสว่างมาก ตาของมนุษย์จะสามารถมองเห็นรายละเอียดในบริเวณที่มืดของภาพได้มากกว่าบริเวณที่สว่าง รูปที่ 2.4 แสดงถึงผลของการกลับสีภาพ ภาพ (a) คือ ภาพดั้งเดิมก่อนการเปลี่ยนแปลงภาพ (b) เป็น การกลับสีของภาพแบบทำทั้งภาพ (c) เป็น การกลับสีของภาพเพียงบางส่วน คือในบริเวณที่สว่างค่าเทรชโฮลที่ตั้งสำหรับภาพนี้คือ 50

3. เทรชโฮล (Thresholding Image)

เป็นเทคนิคสำหรับเปลี่ยนความต่อเนื่องของ โทนสีของภาพ (continuous-tone image) ให้เป็นภาพขาวดำ โดยพิกเซลที่สว่างน้อยกว่าค่าเทรชโฮล จะถูกเปลี่ยนเป็น 0 และ พิกเซลที่สว่างมากกว่าค่าเทรชโฮลจะถูกเปลี่ยนเป็น 255

การแปลงนี้เราใช้ LUTs เข้าช่วย โดยค่าใน LUTs ที่น้อยกว่า ค่าเทรชโฮลจะเปลี่ยนเป็น 0 และ ค่าที่มากกว่าหรือเท่ากับค่าเทรชโฮลจะเปลี่ยนเป็น 255

รูปที่ 2.4 ตัวอย่างการกลับสีภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a)

(b)

รูปที่ 2.5 ตัวอย่างเทรชโฮล

4. การปรับความคมชัดของภาพ (Contrast Stretching)

คือการแยกความสว่างและมืดของภาพให้มีความเด่นชัดขึ้น ประเภทของ contrast แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ low-contrast image, good-contrast image และ high-contrast image

- *low-contrast image* คือ ภาพที่ประกอบด้วยช่วงของความสว่างเพียงช่วงใดช่วงหนึ่งเพียงช่วงเดียว ส่วนใหญ่แล้วภาพที่มีลักษณะ *low-contrast image* จะมีสีที่ค่อนข้างมืดหรือไม่มีสีสว่างเพียงทางเดียว สำหรับฮิสโตแกรม ถ้ากลุ่มของค่าพิกเซลอยู่ ทางซ้ายของฮิสโตแกรม (ค่า พิกเซลมีค่าน้อย) จะได้ภาพค่อนข้างมืด ถ้ากลุ่มของค่าพิกเซลมีค่ามากจะได้ภาพที่สว่าง

- *good-contrast image* จะมีสีที่เฉลี่ยเท่าๆกัน ไปทั้งภาพ ไม่มีสีใดสีหนึ่งที่เด่นขึ้นมา ฮิสโตแกรมของ *good-contrast image* จะเป็นการกระจายแบบยูนิฟอร์ม (uniform) ของ ค่าพิกเซล ซึ่งจะไม่มียุคสูงสุดหรือจุดต่ำสุด

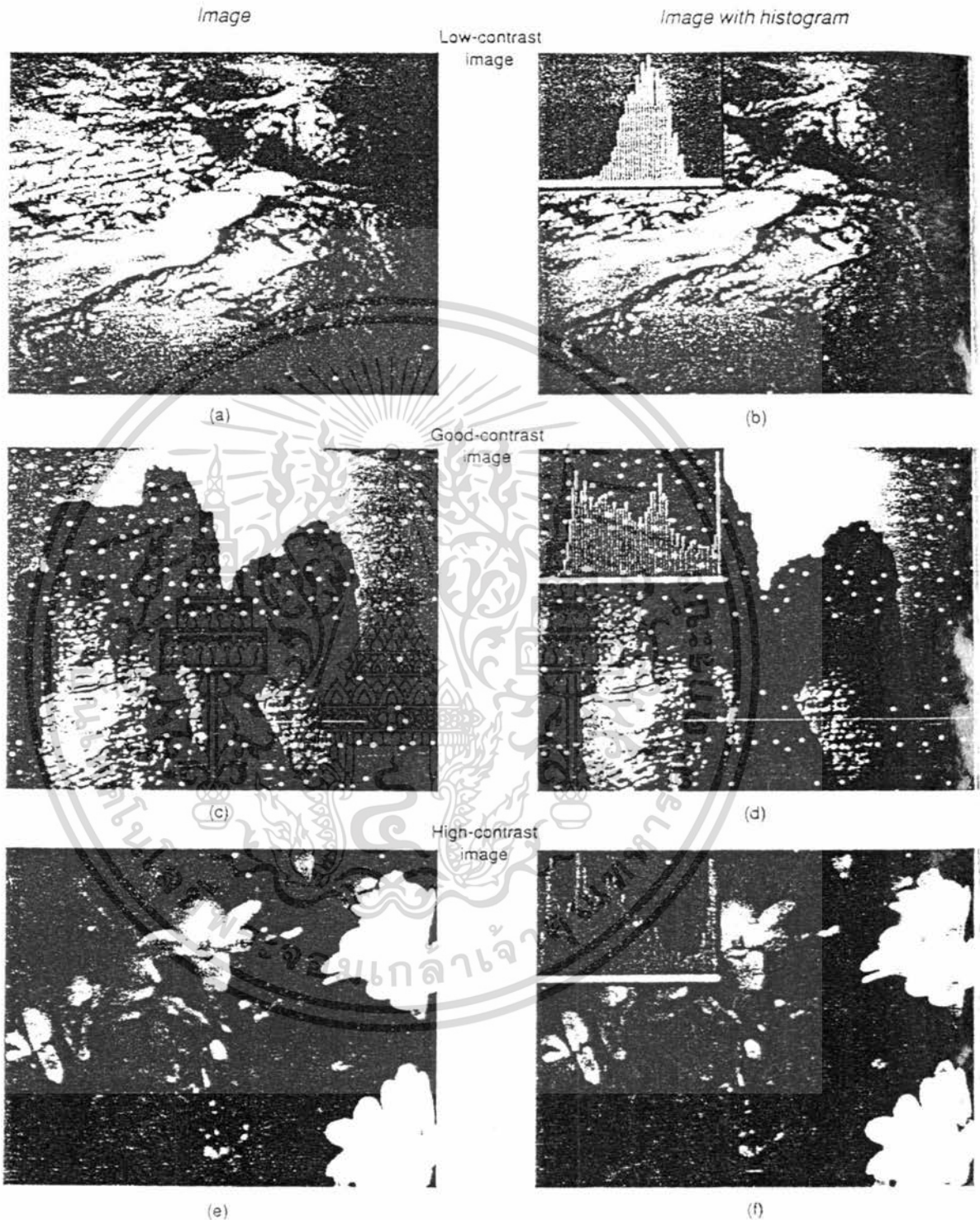
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- *high-contrast image* จะมีสีที่เฉลี่ยเท่ากันทั้งภาพ แต่อย่างไรก็ตาม *high-contrast image* จะมีสีบางช่วงที่โดดเด่นขึ้นมา และมีสีบางช่วงที่มีเบาบางสีสโตแกรมจะเป็นกราฟแบบไบโมดอล (bimodal) ซึ่งมี 2 ค่าสุดขีด คือจุดหนึ่งอยู่ในบริเวณค่าพิกเซลต่ำสุดและจุดหนึ่งอยู่ในบริเวณค่าพิกเซลสูงสุด

อัลกอริทึมคอนทราสต์เรตซิง (contrast stretching) คือ จะใช้จุดที่เราเรียกว่า เทรสโฮลด์ 2 จุด ทำการตั้งค่าความสว่างให้เป็น 0 ทั้งหมดสำหรับความสว่างที่น้อยกว่า ค่าของ เทรสโฮลด์ ส่วนค่าพิกเซลที่สว่างกว่าค่าเทรสโฮลด์จะถูกตั้งค่าให้เป็น 255 ค่าพิกเซลที่อยู่ระหว่าง 2 ค่า threshold จะถูกคำนวณใหม่เพื่อให้ได้ค่าระหว่าง 0 - 255 รูปที่ 2.5 แสดงถึงผลของวิธีนี้ ประเภทอื่นๆ ของการแปลงภาพ แบบ good หรือ high-contrast ทำได้โดยเลือกค่าที่เหมาะสมใน LUT เราก็จะสามารถเปลี่ยนจาก good-contrast image เป็น high-contrast image ได้

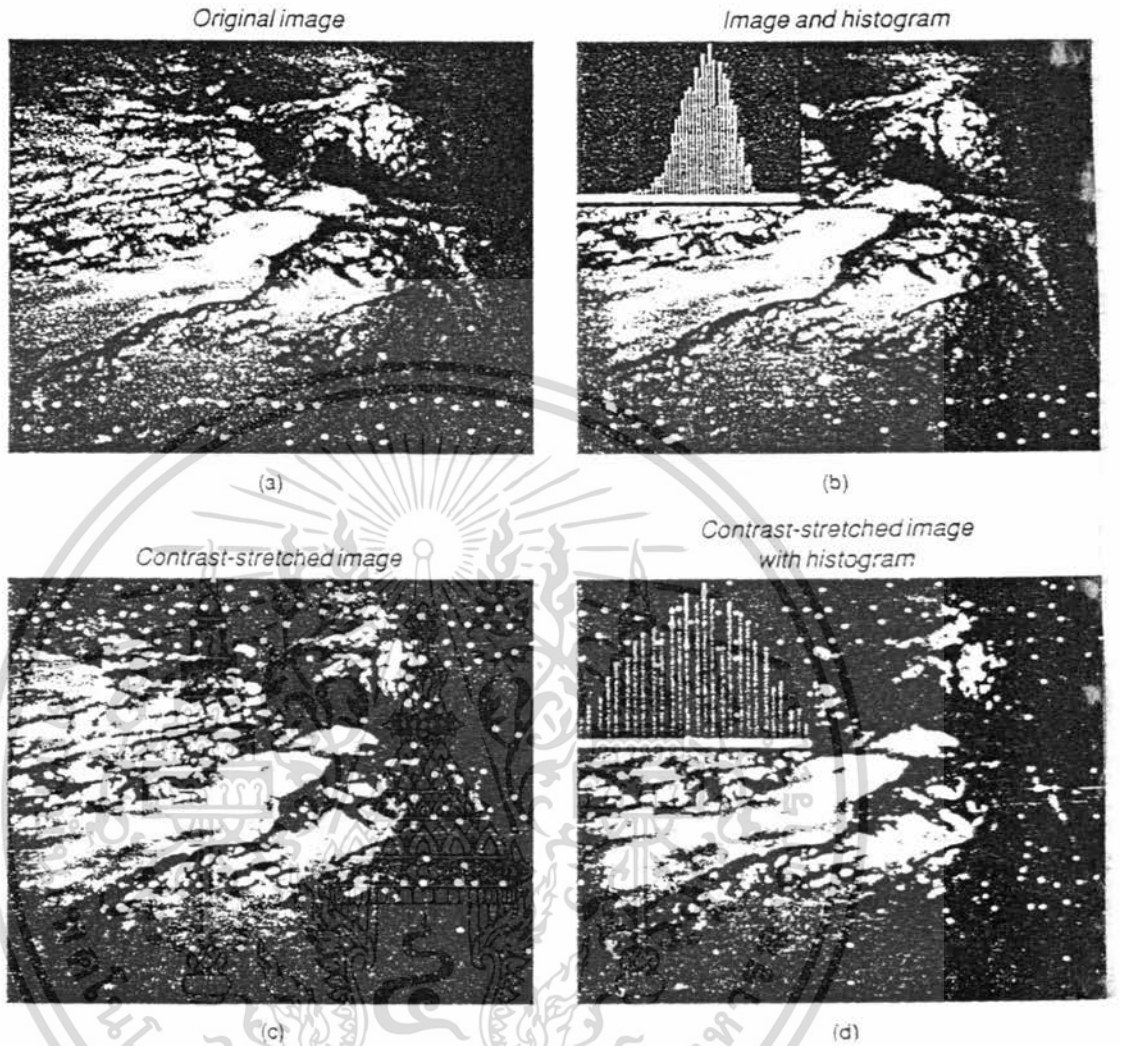

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.6 ชนิดของคอนทราสต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.7 ตัวอย่างการปรับความคมชัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตกแต่งภาพแบบบริเวณ (Area process)

คอนโวลูชัน (Convolution) เป็น วิธีคำนวณที่ใช้ผลรวมถ่วงน้ำหนักของความสว่างของแต่ละพิกเซลในเนเบอร์ฮูด (รูป 10.2 ขนาด 3×3) มาคูณกับ คอนโวลูชัน เคอร์เนล (convolution kernel) และผลรวมที่ได้ก็จะถูกใส่กลับไปตำแหน่งศูนย์กลางสมาชิกของ เนเบอร์ฮูดเหมือนเดิม คอนโวลูชัน เคอร์เนล ก็คือ ค่าที่ใช้ถ่วงน้ำหนัก (หรือเรียกว่า convolution coefficient) ขนาดและสมาชิกของ คอนโวลูชัน เคอร์เนล ขึ้นจะอยู่กับประเภทการแปลงของภาพ การเปลี่ยนค่าถ่วงน้ำหนักใน คอนโวลูชัน เคอร์เนล มีผลกับขนาดและเครื่องหมายของผลรวมที่ได้ ซึ่งเป็นจะส่งผลต่อค่าของพิกเซลใหม่ รูป 10.3 แสดงถึง คอนโวลูชัน เคอร์เนล ต่างๆ ในรูป 10.3 จะพบว่า เคอร์เนล ส่วนใหญ่มีขนาด 3×3 ซึ่งมีจำนวนแถวและหลักทั้งหมดเป็นจำนวนคี่ ขนาดของ เคอร์เนล ส่วนใหญ่จะช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นของคอนโวลูชันโปรเซส

ปัญหาของ คอนโวลูชันโปรเซส มีดังนี้

ข้อแรก คือ การประมวลผลที่ขอบของภาพนั้น เมื่อเอา คอนโวลูชัน เคอร์เนล (ซึ่งพิกเซลที่สนใจ เอา เคอร์เนล มาวางตรงกลาง) วางลงบนภาพ จะพบปัญหาในการคำนวณเมื่อ เคอร์เนล อยู่บนขอบภาพ เพราะว่า ค่าถ่วงน้ำหนัก ใน เคอร์เนล มีตำแหน่งไม่ครบ 9 พิกเซล หรือพูดอีกอย่างว่า คอนโวลูชัน เคอร์เนล เกิดการ "HANGING" เมื่ออยู่ขอบที่ขอบของภาพ คือ คำนวณ, ซ้าย, ขวา และ ด้านล่างของภาพ วิธีที่จะแก้ปัญหานี้คือ

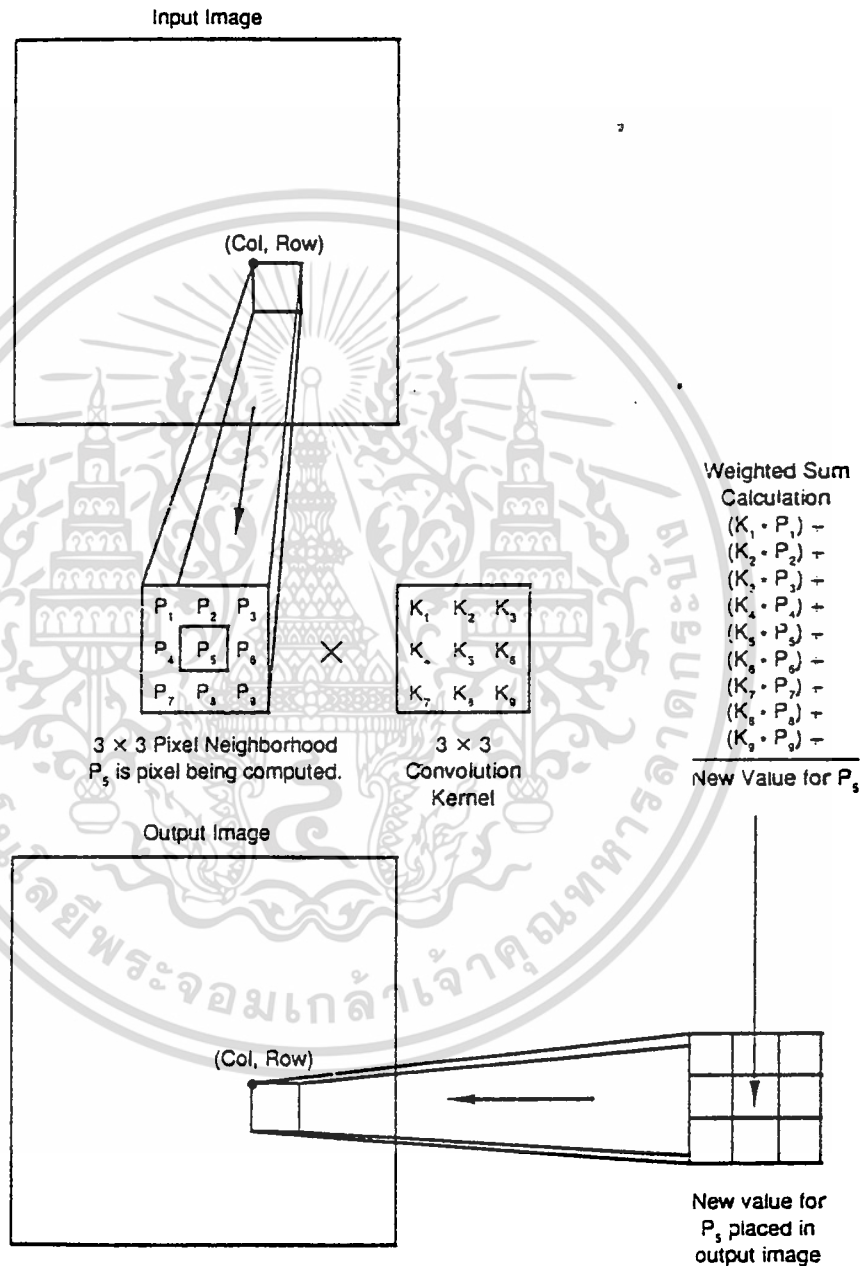
- 1) ข้อมูลที่ขอบของภาพ จะไม่ถูกใช้
- 2) ข้อมูลที่ขอบจะถูกสังเคราะห์ (synthesize) แล้วนำไปเพิ่มลงในภาพ

เพื่อช่วยให้การคำนวณสมบูรณ์

ข้อสอง คำนวณค่า พิกเซลเก่าเพื่อให้ได้ค่าใหม่ โดยส่วนใหญ่ค่าใหม่ที่ได้จะอยู่ในช่วง 0 - 255 แต่ จะเห็นได้ว่าเมื่อนำเบลอริง เคอร์เนล (blurring kernel) มาคำนวณแล้ว โอกาสที่ค่าที่ได้จะอยู่นอกช่วงนี้มีมาก จึงต้องมีการปรับขนาดความสว่าง (scaling) ที่ได้ใน อัลกอริทึมก่อน โดยการนำค่าที่ได้จากการคำนวณมาหารด้วย ผลรวมของสมาชิกใน คอนโวลูชัน เคอร์เนล

ต่อไปพิจารณาว่าทำไม เบลอริง เคอร์เนล ให้ค่ามากกว่า เคอร์เนล อื่นๆ ในรูป 10.3 สังเกตว่า เคอร์เนล ทั้งหมดยกเว้น เบลอริง เคอร์เนล ผลรวมของสมาชิกในคอนโวลูชัน เคอร์เนล เป็น 0 หรือ 1 ส่วนผลรวมของ เบลอริง เคอร์เนล เป็น 25 ซึ่งหมายความว่าผลรวมถ่วงน้ำหนัก จะรวมค่าของ 25 พิกเซลที่อยู่ใน เนเบอร์ฮูด ขนาด 5×5 ตัวอย่างเช่น ถ้า พิกเซลแต่ละอันของ 25 พิกเซลมีค่าครึ่งหนึ่งของค่ามากที่สุด หรือ 128 จะได้ผลรวมเท่ากับ 25×128 หรือ 2200 ซึ่งเกินช่วง 0 - 255 จึงต้องมีการนำผลที่ได้ไปทำให้อยู่ในช่วง 0 - 255

สิ่งที่พิจารณาสุดท้าย คือ เครื่องหมายของ พิกเซลที่คำนวณได้ เมื่อ คอนโวลูชัน เคอร์เนล มี ค่าถ่วงน้ำหนัก เป็นลบ ก็เป็นไปได้ที่จะได้ค่าพิกเซลเป็นลบ ค่าพิกเซลที่เป็นลบเราไม่สามารถแสดงได้ ด้วยเหตุนี้เราต้องแทนค่าพิกเซลที่เป็นลบด้วย 0

รูปที่ 2.8 คอนโวลูชัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Low-Pass Spatial Filters									High-Pass Spatial Filters								
1/9	1/9	1/9	1/10	1/10	1/10	1/16	1/8	1/16	-1	-1	-1	0	-1	0	1	-2	1
1/9	1/9	1/9	1/10	1/10	1/10	1/8	1/4	1/8	-1	9	-1	-1	5	-1	-2	5	-2
1/9	1/9	1/9	1/10	1/10	1/10	1/16	1/8	1/16	-1	-1	-1	0	-1	0	1	-2	1
LP1			LP2			LP3			HP1			HP2			HP3		
			$\Sigma = 1$									$\Sigma = 1$					
Shift and Difference Edge Enhancements									Matched Filter Edge Enhancements ¹								
0	0	0	0	-1	0	-1	0	0	-1	0	1	-1	-1	-1	-1	-1	-1
-1	1	0	0	1	0	0	1	0	-1	0	1	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	1	1	1	1	1	1	1
Vertical Edges			Horizontal Edges			Horizontal and Vertical Edges			Vertical Edges			Horizontal Edges					
			$\Sigma = 0$									$\Sigma = 0$					
Gradient Directional Edge Enhancements									Blurring Kernel								
1	1	1	1	1	1	-1	1	1	-1	-1	1	1	1	1	1	1	1
1	-2	1	-1	-2	1	-1	-2	1	-1	-2	1	1	1	1	1	1	1
-1	-1	-1	-1	-1	1	-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
North			Northeast			East			Southeast								
-1	-1	-1	1	-1	-1	1	1	-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	-2	1	1	-2	-1	1	-2	-1	1	-2	-1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	-1	-1	-1	-1	1	1	1	1	1	1
South			Southwest			West			Northwest			$\Sigma = 25$					
			$\Sigma = 0$														
Laplace Edge Enhancements																	
0	1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	1	-2	1						
1	-4	1	-1	8	-1	-1	9	-1	-2	4	-2						
0	1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	1	-2	1						
LAP1 ²			LAP2			LAP3 ²			LAP4								
												Σ normally = 0 except LAP3					

Notes

1. All kernels from Baxes except these from Dawson.
2. Equivalent to adding original image to output of convolution using kernel LAP2.
3. Proof can be found in Gonzalez and Wintz.

รูปที่ 2.9 ตัวอย่างคอนโวลูชันเคอร์เนล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคนิคที่จะกล่าวถึงมีดังนี้

- 1 โลว์-พาส สปาเชียล ฟिलเตอร์ (Low-pass spatial filtering)
- 2 ไฮ-พาส สปาเชียล ฟिलเตอร์ (High-pass spatial filtering)
- 3 การเน้นขอบรูป (Edge Enhancement)
 - 3.1 แบบลาปลาเชียล (Laplacian Edge Enhancement)
 - 3.2 แบบการเลื่อนและผลต่าง (Shift and Difference Edge Enhancement)
 - 3.3 แบบกราเดียน ไคเรกชันนอล (Gradient Directional Edge Enhancement)
- 4 การทำภาพให้มัว (Image Blurring)
- 5 การหาขอบด้วยอัลกอริทึมของโซเบล (Edge Detection with Sobel's Algorithm)
- 6 แบบใช้ค่ากลาง (Median Filtering)

การตกแต่งภาพแบบบริเวณ (Area process) จะใช้กลุ่มของพิกเซลเพื่อใช้ในการประมวล ซึ่งต่างจากการประมวลผลภาพแบบจุดที่ใช้ข้อมูลจุดเดียว กลุ่มของพิกเซลในการประมวลผลภาพแบบจุด เรียกว่าเนเบอร์ฮูด (neighborhood) โดยทั่วไปเนเบอร์ฮูดจะเป็นเมตริกซ์ 2 มิติ ของความสว่างในพิกเซลนั้น ซึ่งเมตริกซ์จะมีมิติเป็นเลขคี่ ความสว่างของพิกเซลใหม่จะเกิดจากการคำนวณซึ่งหาได้จากอัลกอริทึมของการตกแต่งภาพแบบบริเวณ ซึ่งค่าที่ได้ใหม่นี้จะวางในตำแหน่งศูนย์กลางของ เนเบอร์ฮูด ที่นำมาคำนวณ

สปาเชียล ฟริควนซี (spatial frequency) คือ ค่าที่เกิดจากการหารอัตราการเปลี่ยนแปลงความสว่างของ พิกเซลหรือความเข้มด้วยระยะของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สปาเชียล ฟริควนซี มีทิศทางทั้งแนวตั้งและแนวนอนในภาพ ภาพแบบ ไฮ สปาเชียล ฟริควนซี (high spatial frequency) จะมีความแตกต่างของความสว่างพิกเซลอย่างรวดเร็วในระยะใกล้ เช่น ภาพของตารางหมากรุกจะเป็นแบบ ไฮ สปาเชียล ฟริควนซี ภาพแบบ โลว์ สปาเชียล ฟริควนซี (low spatial frequency) จะมีความต่างของความสว่างของพิกเซลจะเป็นอย่างค่อยเป็นค่อยไป ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ตัวอย่างเช่น ภาพของเมฆจะเป็นแบบ โลว์ สปาเชียล ฟริควนซี

สปาเชียล ฟिलเตอร์ริง (spatial filtering) ได้มีการประยุกต์ใช้อย่างมากมาย เช่น การตรวจขอบของรูป (edge detection), การทำให้ภาพคมชัดขึ้น (sharpening) , การทำให้ภาพเรียบขึ้น (smoothing) และการทำให้ภาพไม่ชัดเจน (blurring)

อัลกอริทึมของการประมวลผลภาพแบบบริเวณคล้ายกับการประมวลผลภาพแบบจุด คือ

1. การประมวลผลสามารถกระทำได้ครั้งละหนึ่งพิกเซล
2. พิกเซลแต่ละพิกเซลในภาพที่ต้องการประมวลผลจะถูกดำเนินการผ่านการคำนวณ เพื่อให้ได้ค่าใหม่
3. ค่าใหม่ของพิกเซลถูกวางกลับลงไปในพื้นที่เดิม ไม่มีการเปลี่ยนตำแหน่ง

สิ่งที่แตกต่างระหว่าง การประมวลผลภาพแบบจุด และ การประมวลผลภาพแบบจุด คือ ข้อ (2) การประมวลผลภาพแบบจุด ใช้ระดับความสว่างของพิกเซลเพียงพิกเซลเดียวเป็นค่าที่นำไปคำนวณเพื่อหาความสว่างของจุดๆนั้นใหม่ แต่ การประมวลผลภาพแบบบริเวณ จะใช้ความสว่างของ เนเบอร์ฮูดเมตริกซ์ (neighbourhood metrix) ของจุดๆนั้นในการหาค่าความสว่างของจุดๆนั้นใหม่

สำหรับการประมวลผลภาพแบบบริเวณ มีจำนวนพิกเซลที่ใช้คำนวณการแปลงมากกว่า การประมวลผลภาพแบบจุด พิจารณาเมตริกซ์ 3×3 พิกเซลก็หมายความว่าเราต้องใช้ความสว่างของพิกเซล 9 พิกเซล ดังนั้นการประมวลผลภาพแบบบริเวณจะต้องคำนวณถึง 9 ครั้ง ซึ่งมากกว่า การประมวลผลภาพแบบจุด ซึ่งคำนวณครั้งเดียว จึงจะพบว่า การประมวลผลภาพแบบบริเวณนั้น ใช้เวลาในการประมวลผลนาน โดยที่เวลาที่ใช้จะขึ้นอยู่กับขนาดของ เนเบอร์ฮูด ที่ใช้

1. โลว์-พาส สปาเชียล ฟิลเตอร์ (Low-Pass Spatial Filters)

โลว์-พาส สปาเชียล ฟิลเตอร์ (Low-Pass Spatial Filters) จะปล่อยให้ส่วนของภาพที่เป็นแบบ โลว์ สปาเชียล ฟริควนซี (low spatial frequency) ผ่านไปใน แต่ส่วนที่เป็นแบบ ไฮ สปาเชียล ฟริควนซี (high spatial frequency) ก็จะถูกกรองให้มีความแตกต่างน้อยลง โลว์-พาส สปาเชียล ฟิลเตอร์ ถูกใช้ในการลดความบกร่องในภาพ รูป 2.9 แสดงถึง โลว์-พาส สปาเชียล เคอร์เนล ทั้ง 3 แบบ สังเกตว่า ผลรวมของค่า เคอร์เนล ของทั้ง 3 แบบเป็น 1

พิจารณาบางส่วนของภาพ ซึ่งไม่มี ไฮ สปาเชียล ฟริควนซี ซึ่งก็หมายความว่า ความสว่างของพิกเซลคงที่หรือมีการเปลี่ยนแปลงอย่างช้าๆ เมื่อ โลว์-พาส สปาเชียล เคอร์เนล ถูกใช้คำนวณกับบางส่วนของภาพ ค่าใหม่ของพิกเซลจะถูกคำนวณจากผลรวมของ ค่าถ่วงน้ำหนัก คูณกับค่าเนเบอร์ฮูด พิกเซลถ้าค่า เนเบอร์ฮูด พิกเซลมีค่าเหมือนกัน (คงที่) ค่าใหม่ที่ได้จะเหมือนกับค่าเดิมเพราะว่าผลรวมของ ค่าถ่วงน้ำหนัก เป็น 1 เมื่อ เคอร์เนล ใช้กับส่วนของภาพแบบ ไฮ สปาเชียล ฟริควนซี การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของความเข้มของพิกเซลต้องเฉลี่ยกับ เนเบอร์ฮูด

พิกเซลที่เหลือ ทำให้ลดความเป็น ไฮ สปาเชียล ฟรีเควนซี ลง ผลที่ได้ของ โลว์-พาส สปาเชียล ฟिलเตอร์ คือ การ เบลอ เล็กน้อยของภาพ

การ เบลอ นี้เกิดจาก พิกเซลที่คมชัดต้องเฉลี่ยกับ เนเบอร์ฮูด พิกเซลทำให้ ไฮ สปาเชียล ฟรีเควนซี ลดลง รูปที่ 2.10 (a) แสดงภาพดั้งเดิม 2.10 (b) low-pass filtered image

โลว์-พาส สปาเชียล ฟिलเตอร์ อาจถูกใช้ทำให้ภาพคมชัดขึ้น ถ้า ภาพที่ผ่าน โลว์-พาส สปาเชียล ฟिलเตอร์ ถูกแยกออกจากภาพดั้งเดิม ทำให้ ไฮ สปาเชียล ฟรีเควนซี เพิ่มขึ้น แต่ไม่ทำให้ ความบกพร่องของภาพ เพิ่มขึ้น ฉะนั้นภาพที่ได้คมชัดกว่าภาพเดิม ภาพที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นภาพที่มี เมฆหรือหมอก เทคนิคนี้ถูกใช้เพื่อให้ภาพของ Los Angelis ดูดีในวันที่มีหมอกจัด

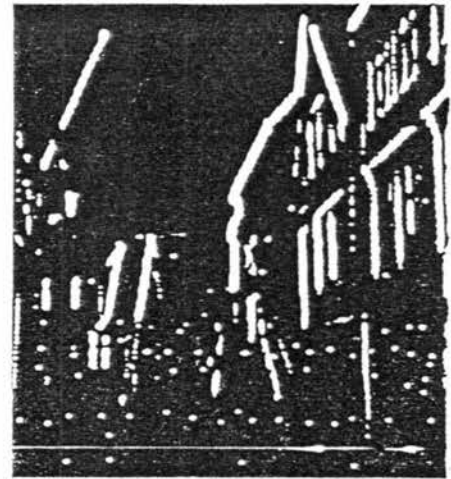
รูปที่ 2.10 ตัวอย่างการประมวลผลแบบบริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Laplace
edge
enhancement

(d)

Gradient
edge
enhancement
north

(e)

Gradient
edge
enhancement
east

(f)

Blurred
image

(g)

รูปที่ 2.10 (ต่อ) ตัวอย่างการประมวลผลภาพแบบบริเวณ

2.ไฮ-พาส สปาเชียล ฟิลเตอร์ (High-Pass Spatial Filters)

ไฮ-พาส สปาเชียล ฟิลเตอร์ (high-pass spatial filters) จะเน้นข้อมูลที่ไฮ สปาเชียล ฟริควเอนซี ของภาพ ในขณะที่ไม่สนใจ โลว์ สปาเชียล ฟริควเอนซี ไฮ-พาส สปาเชียล ฟิลเตอร์ ถูกใช้เมื่อวัตถุที่มี ไฮ สปาเชียล ฟริควเอนซี จะถูกเน้น ส่วนของภาพที่เป็นแบบ ไฮ สปาเชียล ฟริควเอนซี มากๆ จะถูกทำให้สว่างขึ้น ขณะที่ส่วน โลว์ สปาเชียล ฟริควเอนซี จะกลายเป็นสีดำ ความคมชัดของภาพจะถูกทำให้เพิ่มขึ้นด้วย ไฮ-พาส สปาเชียล ฟิลเตอร์ ซึ่งจะเพิ่มความบกพร่องของภาพด้วย การเน้นขอบรูป (Edge enhancement) ของภาพอาจใช้ ไฮ-พาส สปาเชียล ฟิลเตอร์ รูปที่ 2.9 แสดง ไฮ-พาส สปาเชียล ฟิลเตอร์ เคอร์เนล ทั้ง 3 แบบและ รูปที่ 2.10 (c) แสดงถึงผลของ ไฮ-พาส สปาเชียล ฟิลเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การเน้นขอบรูป (Edge Enhancement)

การเน้นขอบรูป (Edge Enhancement) เป็นวิธีหนึ่งของการประมวลผลภาพแบบจุด โดยที่ อัลกอริทึมนี้จะลดภาพ ให้เหลือเพียงขอบรูป ภาพใหม่ที่ได้อาจไม่คล้ายรูปเดิม ความสว่างของขอบรูปที่ได้จะขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงความสว่างรอบขอบรูปเดิม เช่น ข้อมูลของขอบรูปที่ได้จากวิธี การเน้นขอบรูป เอาไปแต่งเติมกับรูปเดิม ทำให้รูปคมชัดขึ้น การเน้นขอบรูป อาจเป็นเครื่องมือสำหรับวาด โครงรูป

3.1 การหาขอบแบบลาปลาเซียล (Laplacian Edge Enhancement)

การหาขอบแบบลาปลาเซียล (Laplacian edge enhancement) ต่างจากวิธีการเน้นอื่นๆ โดยไม่คำนึงถึงทิศทาง นั่นคือ จะได้ขอบรูปสว่างขึ้น เรียกวิธีนี้ว่า การหาขอบแบบลาปลาเซียล เพราะว่าการประมาณนี้แปลงจาก ลาปลาเซียล ทางคณิตศาสตร์

ฟังก์ชันของ laplacian $f(x, y)$

$$L(f(x, y)) = d^2 f / dx^2 + d^2 f / dy^2$$

เมื่อ $d^2 f / dx^2$ คือ อนุพันธ์อันดับสองของ f ซึ่งขึ้นกับ x

$d^2 f / dy^2$ คือ อนุพันธ์อันดับสองของ f ซึ่งขึ้นกับ y

สำหรับฟังก์ชัน ดิสครีต ประมาณอนุพันธ์อันดับสองได้

$$d^2 f / dx^2 = f(x+1) - 2f(x) + f(x-1)$$

และ $d^2 f / dy^2 = f(y+1) - 2f(y) + f(y-1)$

ดังนั้น ลาปลาเซียล ถูกประมาณ โดย

$$L(f(x, y)) = f(x+1, y) + f(x-1, y) + f(x, y+1) + f(x, y-1) - 4f(x, y)$$

ดังนั้นเราจะได้ คอนโวลูชัน เคอร์เนล ซึ่งมีความสัมพันธ์กับ $f(x, y)$ คือ

$$(x, y) = \begin{vmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & -4 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{vmatrix}$$

เคอร์เนล นี้ คือ LAP 1 ในรูป 2.9

วิธีการเน้นขอบรูปทั้งหมดรวมทั้งลาปลาเซียลจะลดโลว์ สปาเซียล ฟรีควนซี ของภาพ ลง บริเวณที่ความเข้มคงที่หรือความเข้มเพิ่มขึ้นคงที่จะกลายเป็นสีดำผ่านการแปลงและบริเวณที่

ความเข้มเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจะสว่างขึ้น คอนโวลูชัน เคอร์เนล ลด โลว์ ฟรีควนซี ลงอย่าง มีสัมประสิทธิ์ที่ผลรวมเป็น 0

ลาปลาเซียล คอนโวลูชัน เคอร์เนล สามารถให้ภาพแตกต่างหลายอย่าง ตัวอย่างเช่น ภาพ LAP3 ที่ได้จะเอาไปรวมกับภาพเดิม

3.2 แบบการเลื่อนและผลต่าง (The Shift and Difference Edge Enhancement)

อัลกอริทึมของการเน้นขอบรูปแบบนี้ คือ การเลื่อน (shift) ภาพไป 1 พิกเซลแล้วลบ ภาพที่เลื่อน (shift) แล้ว ออกจากภาพเดิม ผลที่ได้คือความแตกต่างของความสว่าง ในพื้นที่ของ ความเข้มของ พิกเซลคงที่ ผลของความแตกต่างที่ได้จะเป็น 0 ในพื้นที่ที่เปลี่ยนความเข้มสูง เช่น ขอบรูป ผลที่ได้คือ มีความแตกต่างมาก ทำให้ พิกเซลสว่างขึ้น สิ่งที่เราควรระวัง คือความแตกต่างมี ค่าลบ ทำให้ค่า พิกเซลเปลี่ยนจาก 255 เป็น 0 ดังนั้น จะต้องมีการปรับค่าสัมบูรณ์ ที่ใช้ในแบบการเลื่อน และผลต่าง เพื่อป้องกันการเปลี่ยน ค่า พิกเซลจาก 255 เป็น 0 หรือ จาก 0 เป็น 255

การเน้นขอบตามแนวตั้ง คือ ภาพถูกเลื่อน (shift) ทางซ้าย 1 พิกเซลแล้วลบออกจาก รูปเดิม

การเน้นขอบตามแนวนอน คือ ภาพถูกเลื่อน (shift) ขึ้นข้างบน 1 พิกเซลแล้วลบออก จากรูปเดิม

การเน้นขอบทั้งแนวนอนและแนวตั้ง คือ ภาพถูกเลื่อน (shift) ทางซ้าย 1 พิกเซลและ ขึ้นข้างบน 1 พิกเซลแล้วลบออกจากรูปเดิม

รูป 2.9 แสดงถึง คอนโวลูชัน เคอร์เนล ต่างๆ ของ แบบการเลื่อนและผลต่าง เคอร์เนล เหล่านี้ มาจากอัลกอริทึมการเน้นขอบ แบบการเลื่อนและผลต่าง ตัวอย่างเช่น การเน้นขอบตามแนว นอน คือ การเลื่อนไปทางซ้าย 1 พิกเซลแล้วลบออก เคอร์เนล ที่ได้ เหมือนอัลกอริทึม ถ้า เคอร์เนล เหล่านี้ผ่านพื้นที่ที่มีความเข้มคงที่ ผลที่ได้จาก คอนโวลูชัน คือ 0 เพราะว่า

$$-1 * \text{ความเข้ม} + 1 * \text{ความเข้ม} = 0$$

ถ้ามีการเปลี่ยนความเข้มมาก ผลที่ได้ จะมีทั้งตัวเลขที่เป็นบวก (การเปลี่ยน 0 เป็น 255) และตัวเลข ที่ติดลบ (เปลี่ยนจาก 255 เป็น 0) ความเข้มของ พิกเซลที่ได้ขึ้นอยู่กับ ความชันของความเข้ม

3.3แบบกราดิเอนต์ ไดเรกชันนอล (Gradient Directional Edge Enhancement)

วิธี แบบการเลื่อนและผลต่าง แสดงวิธีที่ทำให้ขอบตามแนวตั้งและแนวนอนในภาพ ชัดเจนขึ้น อัลกอริทึม ของ การเน้นขอบ ส่วนใหญ่ใช้ เคอร์เนล ขนาด $3 * 3$ มีการใช้ คอนโวลู

ชั้น เคอร์เนล ที่แตกต่าง 8 เคอร์เนล ซึ่งทิศทางเหมือนเข็มทิศคือ "North", "northeast", "East", "Southeast", "South", "Southwest", "West" และ "Northwest" ซึ่งแสดงในรูป 2.9

ถ้าความชันในทิศทางของ เคอร์เนล เป็นบวก พิกเซลที่มีสีอ่อนจะถูกวางใน รูปผลลัพท์ ความเข้มของพิกเซลรูปจะขึ้นอยู่กับความชันของความสว่าง ความชันยิ่งมาก ความสว่างของพิกเซลก็ยิ่งเพิ่มขึ้น ตัวอย่างของ "East" gradient เคอร์เนล จะทำให้ขอบชัดเจนขึ้น ซึ่งเปลี่ยนจากดำเป็นขาวจากซ้ายเป็นขวา รูป Image Sequence 10.1 แสดงถึง "North" และ "West" กราเดียน โอเปอร์เรชัน เราจะพบว่า ถ้าผลรวมค่าสัมประสิทธิ์ เคอร์เนล เป็น 0 จะได้ว่าบริเวณของความสว่างคงที่จะได้ ผลลัพท์ เป็น 0

4. การทำภาพให้มัว (Image Blurring)

การทำภาพมัว เป็นเทคนิคให้ฉากหลังมัว และวางวัตถุไว้ฉากหน้า ตัวอย่างเช่น ภาพงานแต่งงานที่เจ้าสาวและเจ้าบ่าวชัดเจน แต่ฉากหลังมัว ความคมชัดและความมัว มีผลต่อสายตา

การทำภาพมัว ใช้ คอนโวลูชัน ซึ่ง เคอร์เนล ของ ภาพมัว ถูกแสดงในรูป 2.9 ซึ่งมีขนาด $5 * 5$ มิติของ เคอร์เนล ยิ่งใหญ่ขึ้น ภาพที่ได้ยิ่งมัว ขึ้น คอนโวลูชัน ของเคอร์เนลการทำภาพมัว จะเฉลี่ยค่า พิกเซลของ เนเบอร์ฮูด ทุก พิกเซลการเฉลี่ยทำให้รายละเอียดของภาพ ลดลงมีผลทำให้ภาพมัว

การใช้ค่าสุดท้าย เพื่อป้องกันไม่ให้ ภาพที่ได้มีค่าความสว่างเกินช่วง เพราะว่าไม่มี คอนโวลูชัน เคอร์เนล ที่เป็นค่าลบ เพื่อลดค่าผลรวม คอนโวลูชัน ค่าสุดท้าย ที่ถูกเลือกขึ้นอยู่กับ ภาพที่ได้

5. การหาขอบด้วยอัลกอริทึมของโซเบล (Edge Detection with Sobel's Algorithm)

วิธีสำหรับอัลกอริทึมของโซเบล มี 2 วิธี โดยวิธีแรกคำนวณจาก คอนโวลูชัน

2 ชุด คือ

$$\text{kernel } x = \begin{vmatrix} -1 & 0 & 1 \\ -2 & 0 & 2 \\ -1 & 0 & 1 \end{vmatrix} \quad \text{kernel } y = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ -1 & -2 & -1 \end{vmatrix}$$

จาก คอนวอลูชัน คำนวณขนาด และทิศทางของการหาขอบ จาก

$$\text{ขนาด} = (x^2 + y^2)^{1/2}$$

$$\text{ทิศทาง} = \arctan (y/x)$$

วิธีที่ให้เข้าใจง่าย ชั้นแรก พิจารณา เนเบอร์ฮูด พิกเซลที่มีขนาด 3×3 ซึ่งมีสมาชิกดังนี้

a b c

d e f

g h i

เส้น 4 เส้น ลากผ่าน เนเบอร์ฮูด เหล่านี้ซึ่งผ่าน พิกเซลตรงกลาง (e) ซึ่งเส้นเหล่านี้คือ

เส้นที่ 1 : a - e - i

เส้นที่ 2 : b - e - h

เส้นที่ 3 : c - e - g

เส้นที่ 4 : d - e - f

เส้นแต่ละเส้นผ่าน เนเบอร์ฮูด พิกเซลแบ่ง พิกเซลเป็น 2 ชุด ชุดละ 3 พิกเซล

ตัวอย่าง เช่น เส้นที่ 1 แบ่ง พิกเซล เป็น เนเบอร์ฮูด d, g และ เนเบอร์ฮูด b, c และ f

สำหรับแต่ละสี่เส้น ค่าสัมบูรณ์ของผลต่าง ในการเฉลี่ย 2 เนเบอร์ฮูด ได้ถูก คำนวณ

ค่า พิกเซลที่ได้คือ ค่าที่ใหญ่ที่สุดของค่าสัมบูรณ์ของ 4 เส้น

อัลกอริทึมของโซเบล จะใช้พิกเซลที่ละพิกเซลของภาพ แล้วภาพที่ได้จะขึ้นอยู่กับจุด

เทรสโฮล ค่าพิกเซลใหม่ ถ้าเกินค่า

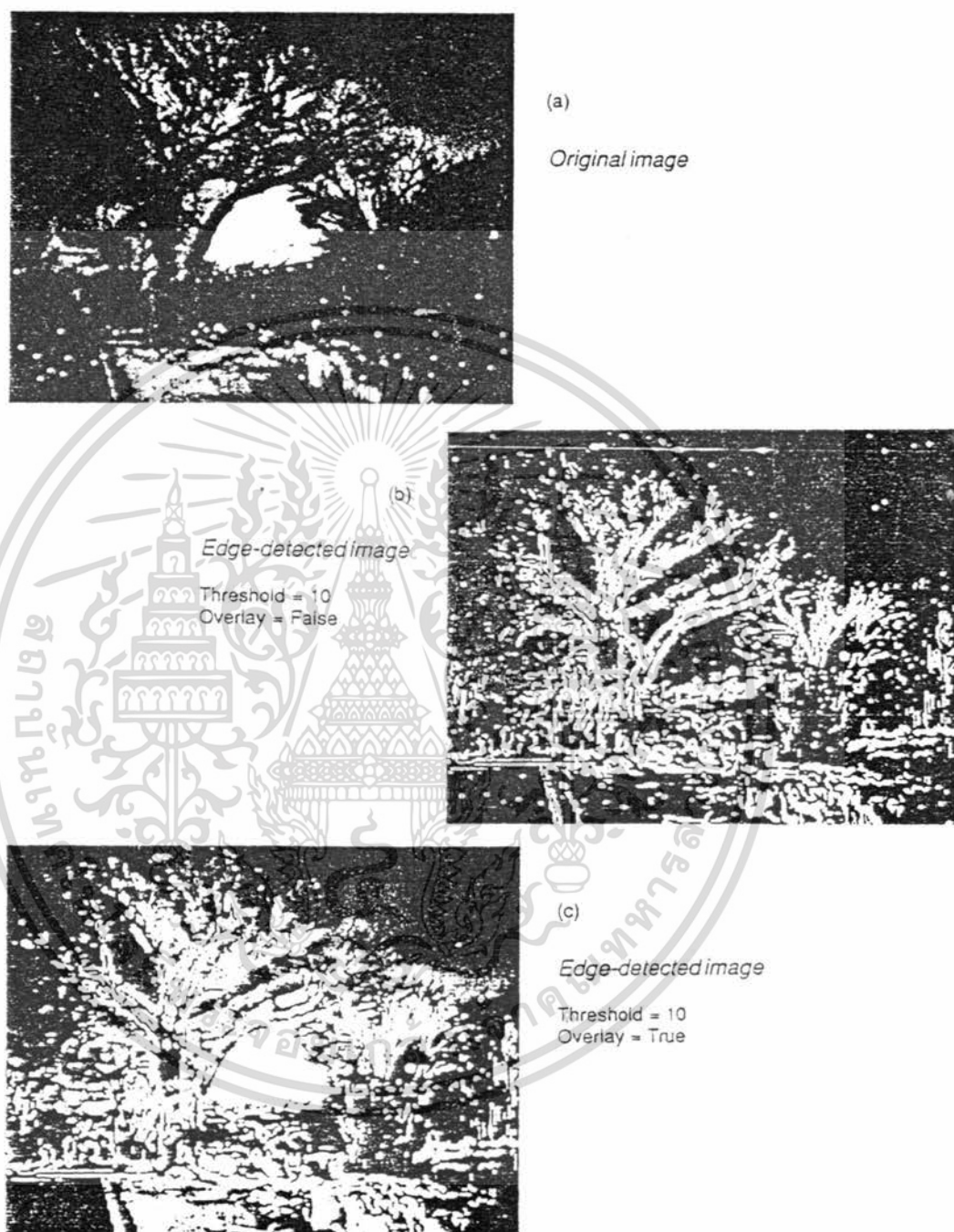
เทรสโฮล สีของ พิกเซลที่ได้จะเป็น 255 ถ้าต่ำกว่าค่าเทรสโฮล สีของ พิกเซลที่ได้จะเป็น 0 ดังนั้น

ผลลัพธ์ที่ได้จาก อัลกอริทึมของโซเบล ขึ้นกับจุดเทรสโฮล จะได้ภาพที่มีค่าพิกเซลเป็น 255 และ

0 ยกเว้น ที่ขอบ รูปที่ 2.11 แสดงถึงผลจากค่าเทรสโฮล

ค่าเทรสโฮล ที่ถูกเลือก ทำให้ได้รูปผลลัพธ์ ที่แตกต่างกัน รูปที่ 2.11 แสดงวิธีการหา

ขอบของโซเบล

รูปที่ 2.11 ตัวอย่างการหาขอบด้วยวิธีโซเบล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

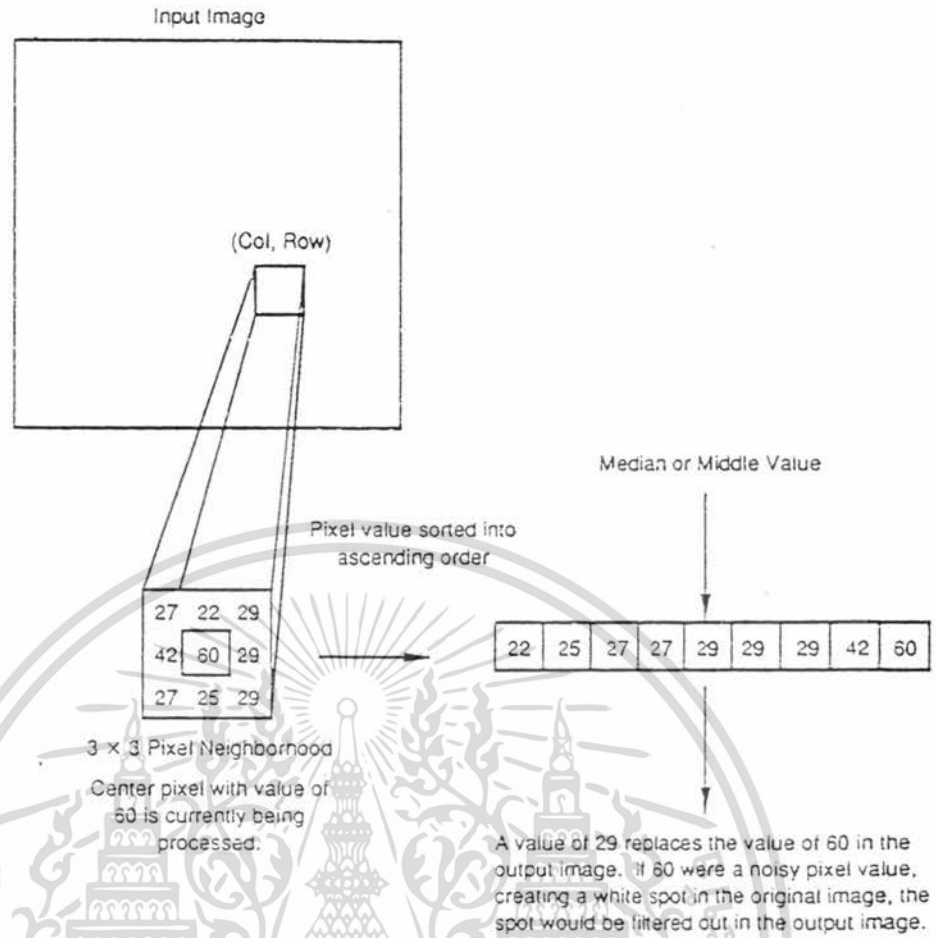
6. การใช้ค่ากลาง (Median Filtering)

วิธีการใช้ค่ากลาง ใช้ค่าของพิกเซลในเนเบอร์ฮูดพิกเซลเพื่อให้ได้ค่าพิกเซลใหม่ โดยมีอัลกอริทึมในการคำนวณ ให้ได้ค่าใหม่จากเนเบอร์ฮูดพิกเซล วิธีการ คือ เรียงค่าพิกเซลจากน้อยไปมาก แล้วเอาค่าตรงกลางขึ้นมาเป็นพิกเซลผลลัพธ์ รูป 2.13 แสดงถึง อัลกอริทึมการใช้ค่ากลาง และ รูปที่ 2.12 แสดงถึงรูปที่ใช้วิธีการใช้ค่ากลาง

รูปที่ 2.12 ตัวอย่างการใช้ค่ากลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.13 การใช้ค่ากลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การหมุนและการกลับภาพ (Flipping and Rotating)

การกลับภาพ (Flipping) ใช้ในการเปลี่ยนรูปแบบการมองของภาพ การกลับภาพมี 2 แบบ

1. การกลับภาพตามแนวนอน (Flip Horizontal)

SLIRP → **พมเปอ**

ทำงานโดยการสลับค่าในพิกเซลที่อยู่ในคอลัมน์ที่ 0 กับ คอลัมน์ที่อยู่ซ้ายสุด , คอลัมน์ที่ 1 กับ คอลัมน์ที่อยู่ซ้ายสุด - 1 , คอลัมน์ที่ 2 กับ คอลัมน์ที่อยู่ซ้ายสุด - 2 , ... เป็นอย่างนี้ไปเรื่อยๆจนถึงคอลัมน์ที่อยู่กลางภาพ

2. การกลับภาพตามแนวตั้ง (Flip Vertical)

SLIRP → **อภษบ**

ทำงานโดยการสลับค่าในพิกเซลที่อยู่ในแถวที่ 0 กับ แถวที่อยู่ล่างสุด , แถวที่ 1 กับ คอลัมน์ที่อยู่ล่างสุด - 1 , แถวที่ 2 กับ แถวที่อยู่ล่างสุด - 2 , ... เป็นอย่างนี้ไปเรื่อยๆจนถึงแถวที่อยู่กลางภาพ

การหมุนภาพ (Rotating) มุมที่หมุนภาพจะเป็นจำนวนเท่าของ 90 องศาทั้งในทิศทางตามและทวนเข็มนาฬิกา

→

ทำงาน โดยการสลับค่าของพิกเซลจากคอลัมน์ไปเป็นแถวและจากแถวเป็นคอลัมน์

บทที่ 3

การออกแบบและสร้างระบบ

การออกแบบระบบ

โปรแกรมประยุกต์นี้ถูกออกแบบให้ใช้กับไมโครคอมพิวเตอร์ 32 บิต และทำงานบนวินโดวส์ แบ่งการทำงานของระบบออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนติดต่อผู้ใช้ ส่วนจัดการข้อมูลรูปภาพ และส่วนปรับแต่งรูปภาพ

ส่วนติดต่อผู้ใช้ ถูกออกแบบเป็นระบบพูลดาวน์เมนู (Pulldown menu) ฮ็อตคีย์ (Hot key) ทูลบาร์ (Toolbars) และสเตตัสบาร์ (Status bar)

ส่วนจัดการข้อมูลรูปภาพ เป็นส่วนที่ทำการอ่าน ซึ่งสามารถอ่านไฟล์กราฟิกได้ 3 แบบด้วยกันคือ BMP, GIF และ PCX. เป็นส่วนที่ทำการแสดง สามารถแสดงได้หลายหน้าต่าง (MDI) และในกรณีรูปใหญ่เกินที่จะแสดงได้ในหน้าต่างนั้น ก็สามารถสกรอลภาพได้. อีกทั้งเป็นส่วนที่จัดเก็บรูปภาพด้วย

ส่วนปรับแต่งรูปภาพ เป็นส่วนที่นำข้อมูลรูปภาพที่อ่าน มาทำการปรับแต่งตามเทคนิคต่างๆ ที่ผู้ใช้ต้องการ

ผังการทำงานของระบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการสร้างระบบ

ในปัญหาพิเศษนี้ คณะผู้จัดทำได้พัฒนาโปรแกรมให้ทำงานบนระบบปฏิบัติการ windows แบบ 32 บิตเท่านั้น ดังนั้นผู้จัดทำจึงได้ใช้ Visual C++ 2.0 ในการสร้างระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสร้างระบบ

การปรับแต่งภาพมีอัลกอริทึมที่ใช้ดังนี้

อัลกอริทึมการหมุนภาพ 90 องศาในทิศทวนเข็มนาฬิกา

อัลกอริทึมการหมุนภาพ 90 องศาในทิศตามเข็มนาฬิกา

อัลกอริทึมการกลับภาพตามแนวตั้ง

อัลกอริทึมการกลับภาพตามแนวนอน

อัลกอริทึมการทำภาพเบลอ

อัลกอริทึมการทำโล-พาส สปาเชียล ฟิลเตอร์

อัลกอริทึมการทำไฮ-พาส สปาเชียล ฟิลเตอร์

อัลกอริทึมการเน้นขอบรูป

อัลกอริทึมการปรับความสว่างของภาพ

อัลกอริทึมการกลับสีของภาพ

อัลกอริทึมการทำเทรสโฮล

อัลกอริทึมการปรับความคมชัดของภาพ

อัลกอริทึมการใช้ค่ากลาง

อัลกอริทึมการหาขอบด้วยวิธีของโซเบล

แต่ละอัลกอริทึมแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

1. อัลกอริทึมการหมุนภาพ 90 องศาในทิศทวนเข็มนาฬิกา

```
for (y = 0; y < Height; y++) {
    k = Width - 1;
    for (x = 0; x < Width; x++)
        Destination[ k-- * Height + y ] = Source[ y * Width + x ];
}
```

2. อัลกอริทึมการหมุนภาพ 90 องศาในทิศตามเข็มนาฬิกา

```
for (y = 0; y < Height; y++) {
    k = Height - 1;
    for (x = 0; x < Width; x++)
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

        Destination[ x * Height + (k-y) ] = Source[ y * Width + x ];
    }

```

3. อัลกอริทึมการกลับภาพตามแนวตั้ง

```

for (y = 0; y < Height; y++)
    for (x = 0; x < Width; x++)
        Destination[ y * Width + (Width-x-1) ] = Source[ y * Width + x ];

```

4. อัลกอริทึมการกลับภาพตามแนวนอน

```

k = Height - 1;
for (y = 0; y < Height; y++) {
    for (x = 0; x < Width; x++)
        Destination[ k * Width + x ] = Source[ y * Width + x ];
    --k;
}

```

5. อัลกอริทึมการทำภาพเบลอ

```

for (y = 0; y < Height; y++)
    for (x = 0; x < Width; x++) {
        GetRGB(x ,y ,tmp, Source);
        r =(tmp[0].peRed + tmp[1].peRed + tmp[2].peRed +
            tmp[3].peRed + tmp[4].peRed + tmp[5].peRed +
            tmp[6].peRed + tmp[7].peRed + tmp[8].peRed) / 9;
        g =(tmp[0].peGreen + tmp[1].peGreen + tmp[2].peGreen +
            tmp[3].peGreen + tmp[4].peGreen + tmp[5].peGreen +
            tmp[6].peGreen + tmp[7].peGreen + tmp[8].peGreen) / 9;
        b =(tmp[0].peBlue + tmp[1].peBlue + tmp[2].peBlue +
            tmp[3].peBlue + tmp[4].peBlue + tmp[5].peBlue +
            tmp[6].peBlue + tmp[7].peBlue + tmp[8].peBlue) / 9;
    }

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

data = MatchColor(r, g, b);
Putdata(x, y, Destination, data);
}

```

6. อัลกอริทึมการทำโล-พาส สปาเชียล ฟิลเตอร์

```
for (y = 0; y < Height; y++)
```

```
for (x = 0; x < Width; x++) {
```

```
GetRGB(x ,y ,tmp, Source);
```

```
r = (tmp[0].peRed/9) + (tmp[1].peRed/9) + (tmp[2].peRed/9) +
```

```
(tmp[3].peRed/9) + (tmp[4].peRed/9) + (tmp[5].peRed/9) +
```

```
(tmp[6].peRed/9) + (tmp[7].peRed/9) + (tmp[8].peRed/9);
```

```
g = (tmp[0].peGreen/9) + (tmp[1].peGreen/9) + (tmp[2].peGreen/9) +
```

```
(tmp[3].peGreen/9) + (tmp[4].peGreen/9) + (tmp[5].
```

peGreen/9)

```
+ (tmp[6].peGreen/9) + (tmp[7].peGreen/9) + p[8].peGreen/9);
```

```
b = (tmp[0].peBlue/9) + (tmp[1].peBlue/9) + (tmp[2].peBlue/9) +
```

```
(tmp[3].peBlue/9) + (tmp[4].peBlue/9) + (tmp[5].peBlue/9) +
```

```
(tmp[6].peBlue/9) + (tmp[7].peBlue/9) + (tmp[8].peBlue/9);
```

```
data = MatchColor(r, g, b);
```

```
Putdata(x, y, Destination, data);
```

```
}
```

7. อัลกอริทึมการทำไฮ-พาส สปาเชียล ฟิลเตอร์

```
for (y = 0; y < Height; y++)
```

```
for (x = 0; x < Width; x++) {
```

```
GetRGB(x ,y ,tmp, Source);
```

```
r = (-1*tmp[0].peRed) + (-1*tmp[1].peRed) + (-1*tmp[2].peRed) +
```

```
(-1*tmp[3].peRed) + ( 9*tmp[4].peRed) + (-1*tmp[5].peRed) +
```

```
(-1*tmp[6].peRed) + (-1*tmp[7].peRed) + (-1*tmp[8].peRed);
```

```
g = (-1*tmp[0].peGreen) + (-1*tmp[1].peGreen) + (-1*tmp[2].peGreen) +
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

(-1*tmp[3].peGreen) + ( 9*tmp[4].peGreen) + (-1*tmp[5].peGreen) +
(-1*tmp[6].peGreen) + (-1*tmp[7].peGreen) + (-1*tmp[8].peGreen);
b = (-1*tmp[0].peBlue) + (-1*tmp[1].peBlue) + (-1*tmp[2].peBlue) +
(-1*tmp[3].peBlue) + ( 9*tmp[4].peBlue) + (-1*tmp[5].peBlue) +
(-1*tmp[6].peBlue) + (-1*tmp[7].peBlue) + (-1*tmp[8].peBlue);
data = MatchColor(r, g, b);
Putdata(x, y, Destination, data);
}

```

8. อัลกอริทึมการเน้นขอบรูป

```

for (y = 0; y < Height; y++)
for (x = 0; x < Width; x++) {
    GetRGB(x, y, tmp, Source);
    r = tmp[1].peRed + tmp[3].peRed + (-4*tmp[4].peRed) +
        tmp[5].peRed + tmp[7].peRed;
    g = tmp[1].peGreen + tmp[3].peGreen + (-4*tmp[4].peGreen) +
        tmp[5].peGreen + tmp[7].peGreen;
    b = tmp[1].peBlue + tmp[3].peBlue + (-4*tmp[4].peBlue) +
        tmp[5].peBlue + tmp[7].peBlue;
    data = MatchColor(r, g, b);
    Putdata(x, y, Destination, data);
}

```

9. อัลกอริทึมการปรับความสว่างของภาพ

```

for (i = 0; i < NumberOfColors; i++) {
    temp = Palette[i*3];
    temp += red;
    if ( temp > MAX)
        temp = MAX;
    else if (temp < MIN)

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

        temp = MIN;
    Palette[i*3] = temp;

    temp = Palette[i*3+1];
    temp += green;
    if ( temp > MAX)
        temp = MAX;
    else if (temp < MIN)
        temp = MIN;
    Palette[i*3+1] = temp;

    temp = Palette[i*3+2];
    temp += blue;
    if ( temp > MAX)
        temp = MAX;
    else if (temp < MIN)
        temp = MIN;
    Palette[i*3+2] = temp;
}

```

10. อัลกอริทึมการกลับสีของภาพ

```

cut = 255;
for (i = 0; i < NumberOfColors * 3; i++)
    Palette[ i ] = cut - Palette[ i ];

```

11. อัลกอริทึมการทำเทรสโฮล

```

for (i = 0; i < NumberOfColors; i++) {
    counter = 3;
    if (Palette[i*3] > Threshold)
        counter++;
}

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

else counter--;

if (Palette[i*3+1] > Threshold)
    counter++;
else counter--;

if (Palette[i*3+2] > Threshold)
    counter++;
else counter--;

if (counter > 3) {
    Palette[i*3] = 255;
    Palette[i*3+1] = 255;
    Palette[i*3+2] = 255;
} else {
    Palette[i*3] = 0;
    Palette[i*3+1] = 0;
    Palette[i*3+2] = 0;
}
}

12. อัลกอริทึมการปรับความคมชัดของภาพ
top_cut = 255 - cut;
bottom_cut = cut;
for (i = 0; i < NumberOfColors * 3; i++)
    if (Palette[ i ] > top_cut)
        Palette[ i ] = 255;
    else if (Palette[ i ] < bottom_cut)
        Palette[ i ] = 0;
    else
        Palette[i] = ((top_cut - bottom_cut) * Palette[i]/255) + bottom_cut;

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. อัลกอริทึมการใช้ค่ากลาง

```

for (y = 0; y < Height; y++)
    for (x = 0; x < Width; x++) {
        GetPixel(x ,y ,tmp, Source);
        data = GetMedian( tmp );
        Putdata(x, y, Destination, data);
    }

```

14. อัลกอริทึมการหาขอบด้วยวิธีของโซเบล

```

for (y = 0; y < Height; y++)
    for (x = 0; x < Width; x++) {
        GetRGB(x ,y ,tmp, Source);
        r1 = (tmp[1].peRed + tmp[2].peRed + tmp[5].peRed)/3;
        r2 = (tmp[3].peRed + tmp[6].peRed + tmp[7].peRed)/3;
        rTmp[ 0 ] = abs(r1-r2);
        g1 = (tmp[1].peGreen + tmp[2].peGreen + tmp[5].peGreen)/3;
        g2 = (tmp[3].peGreen + tmp[6].peGreen + tmp[7].peGreen)/3;
        gTmp[ 0 ] = abs(g1-g2);
        b1 = (tmp[1].peBlue + tmp[2].peBlue + tmp[5].peBlue)/3;
        b2 = (tmp[3].peBlue + tmp[6].peBlue + tmp[7].peBlue)/3;
        bTmp[ 0 ] = abs(b1-b2);

        r1 = (tmp[2].peRed + tmp[5].peRed + tmp[8].peRed)/3;
        r2 = (tmp[0].peRed + tmp[3].peRed + tmp[6].peRed)/3;
        rTmp[ 1 ] = abs(r1-r2);

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

g1 = (tmp[2].peGreen + tmp[5].peGreen + tmp[8].peGreen)/3;
g2 = (tmp[0].peGreen + tmp[3].peGreen + tmp[6].peGreen)/3;
gTmp[ 1 ] = abs(g1-g2);

b1 = (tmp[2].peBlue + tmp[5].peBlue + tmp[8].peBlue)/3;
b2 = (tmp[0].peBlue + tmp[3].peBlue + tmp[6].peBlue)/3;
bTmp[ 1 ] = abs(b1-b2);

r1 = (tmp[0].peRed + tmp[1].peRed + tmp[3].peRed)/3;
r2 = (tmp[5].peRed + tmp[7].peRed + tmp[8].peRed)/3;
rTmp[ 2 ] = abs(r1-r2);

g1 = (tmp[0].peGreen + tmp[1].peGreen + tmp[3].peGreen)/3;
g2 = (tmp[5].peGreen + tmp[7].peGreen + tmp[8].peGreen)/3;
gTmp[ 2 ] = abs(g1-g2);

b1 = (tmp[0].peBlue + tmp[1].peBlue + tmp[3].peBlue)/3;
b2 = (tmp[5].peBlue + tmp[7].peBlue + tmp[8].peBlue)/3;
bTmp[ 2 ] = abs(b1-b2);

r1 = (tmp[0].peRed + tmp[1].peRed + tmp[2].peRed)/3;
r2 = (tmp[6].peRed + tmp[7].peRed + tmp[8].peRed)/3;
rTmp[ 3 ] = abs(r1-r2);

g1 = (tmp[0].peGreen + tmp[1].peGreen + tmp[2].peGreen)/3;
g2 = (tmp[6].peGreen + tmp[7].peGreen + tmp[8].peGreen)/3;
gTmp[ 3 ] = abs(g1-g2);

b1 = (tmp[0].peBlue + tmp[1].peBlue + tmp[2].peBlue)/3;
b2 = (tmp[6].peBlue + tmp[7].peBlue + tmp[8].peBlue)/3;
bTmp[ 3 ] = abs(b1-b2);

r1 = 0; g1 = 0; b1 = 0;
for(j = 0; j < 4; j++) {
    if( rTmp[ j ] > r1 ) r1 = rTmp[ j ];
    if( gTmp[ j ] > g1 ) g1 = gTmp[ j ];
}

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

        if( bTmp[ j ] > b1 ) b1 = bTmp[ j ];
    }
    data = MatchColor(r1, g1, b1);
    Putdata(x, y, Destination, data);
}

```


เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการทำงานและข้อจำกัดของระบบ

ข้อจำกัดการใช้งานของระบบ

1. ฮาร์ดแวร์ที่ใช้ ระบบนี้ได้ขั้นต่ำต้องเป็นรุ่น 386 หน่วยความจำ 4 เมกะไบต์จอร์จิ-เอ แต่ทางผู้จัดทำแนะนำให้ใช้ CPU 486 ขึ้นไปและหน่วยความจำ 8 เมกะไบต์ขึ้นไป
2. ระบบปฏิบัติการแบบ 32 บิตแบบวินโดวส์ เช่น Windows 95, Windows NT เป็นต้น
3. ไฟล์รูปภาพแบบ BMP, GIF หรือ PCX ที่นำมาทำการประมวลผลต้องเป็นแบบ 16 หรือ 256 สีเท่านั้น

ผลการทำงานของระบบ

สามารถแสดงรูป ปรับแต่งรูป และทำการจัดเก็บรูปได้ จากการทดลองพบว่า

1. การตกแต่งภาพด้วยคอมพิวเตอร์นี้ จะทำงานได้ช้าเนื่องจากมีการคำนวณทางคณิตศาสตร์มาก
2. การทำงานของระบบมีการคำนวณตัวเลขทางคณิตศาสตร์สูง โดยเฉพาะการประมวลผลภาพแบบบรีเวม จึงต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูง จึงจะทำให้ระบบทำงานได้อย่างรวดเร็ว

บทที่ 5

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการทำปัญหาพิเศษ

ปัญหาพิเศษนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดสร้าง โปรแกรมจัดการรูปภาพในรูปแบบของซอฟต์แวร์ ซึ่งหลังจากได้ออกแบบระบบและโปรแกรมลงบน ไมโครคอมพิวเตอร์ระดับ 32 บิตแล้ว พบว่า สามารถใช้งานได้ดี โดยภาพที่ได้จากการตกแต่งจะมีลักษณะเปลี่ยนไปตามเทคนิคที่เลือกใช้

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

การโปรแกรมระบบพบปัญหาต่างๆ ดังนี้

1. อัลกอริทึมที่ใช้ในการแมปสี (Match color) ยังไม่ดีพอ เนื่องจากเวลาทำงาน โดยเฉลี่ยของระบบ ใช้เวลาอยู่ที่ตรงนี้มากที่สุด
2. การอ่านข้อมูลของไฟล์รูปภาพยังใช้เวลามาก
3. การพิมพ์ออกทางเครื่องพิมพ์ขาวดำยังไม่สามารถทำงานได้ แต่สามารถดูผลก่อนทำการพิมพ์ได้

และถ้าต้องการให้ระบบนี้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรปรับปรุงและแก้ไขดังนี้

1. หาอัลกอริทึมการแมปสีที่รวดเร็วกว่านี้มาใช้
2. ปรับปรุงให้สามารถอ่านไฟล์ได้รวดเร็วขึ้น
3. สร้างส่วนจัดการแปลงภาพสีให้เป็นภาพแบบเกรย์สเกล (gray scale) เพื่อให้สามารถพิมพ์ออกทางเครื่องพิมพ์ขาวดำได้
4. ปรับปรุงให้สามารถเลือกแก้ไขภาพเป็นบางส่วนได้
5. ปรับปรุงให้สามารถอ่านภาพในรูปแบบอื่นนอกเหนือจากนี้
6. ปรับปรุงอัลกอริทึมในการประมวลผลให้มีความรวดเร็วขึ้น

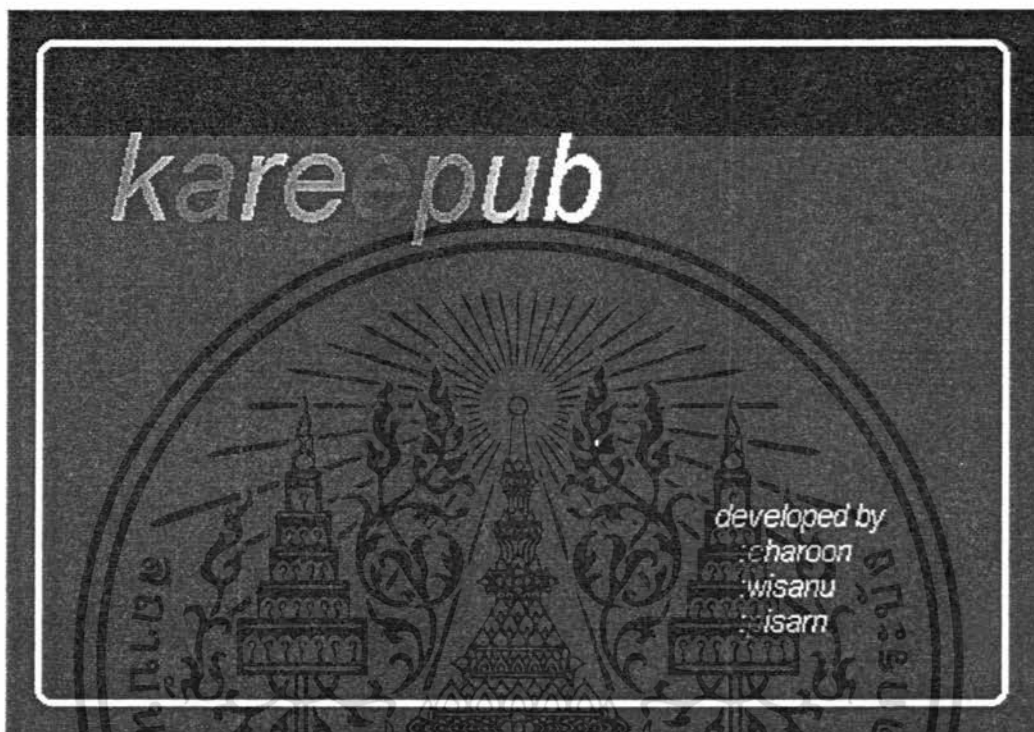
ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คู่มือการใช้งานระบบ

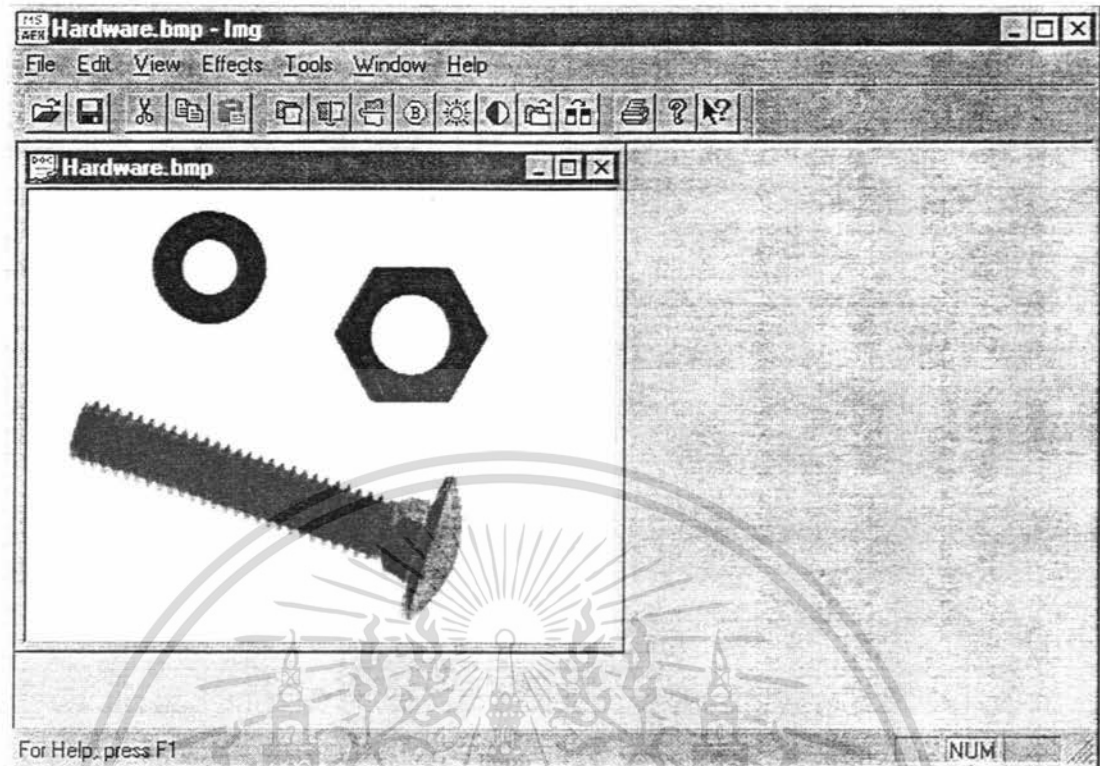
เมื่อเข้าสู่ระบบ Windows 95 หรือ Windows NT แล้วให้ทำการ RUN โดยการใช้เมาส์ดับเบิ้ลคลิก (double click) ที่ไอคอน (icon) ของโปรแกรมก็จะปรากฏดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แสดงหน้าจอเมื่อเข้าสู่ระบบ

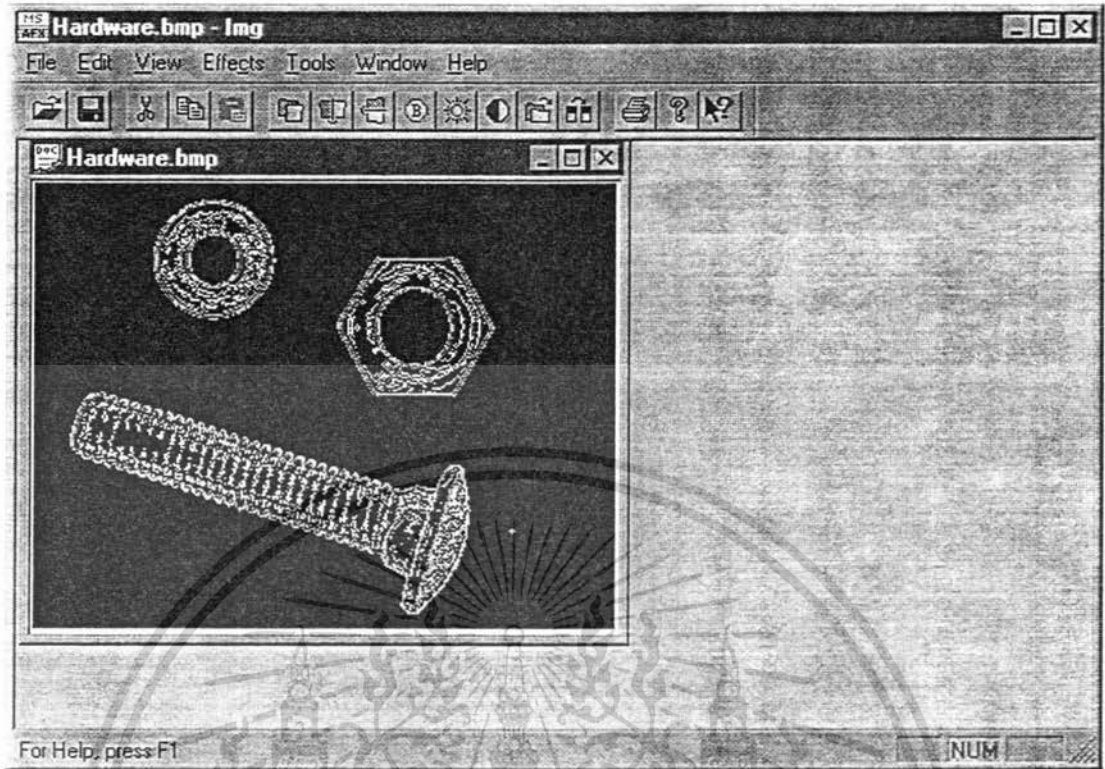
จากนั้นให้เลือก OPEN จากเมนู FILE เพื่อทำการเปิดไฟล์ที่ต้องการ ดังรูปที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

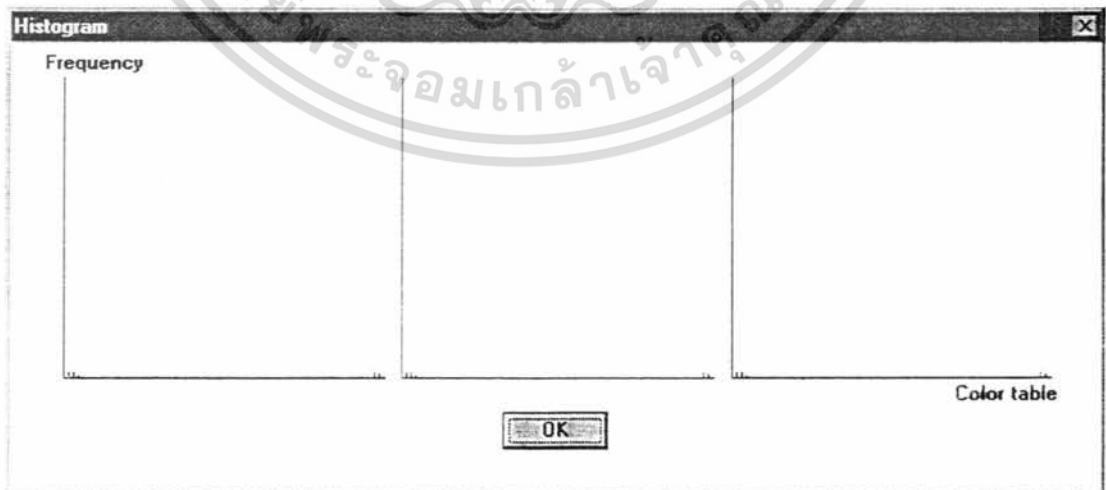
รูปที่ 2 แสดงหน้าจอเมื่อทำการเปิดไฟล์
 จากนั้นให้เลือกเทคนิคที่ต้องการประมวลผลจากเมนู EFFECTS ซึ่งจะปรากฏชุดคานน์เมนุมาให้
 เลือก เช่นผู้ใช้เลือกเทคนิค Laplacian จะได้ผลการประมวลดังรูปที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3 แสดงหน้าจอเมื่อทำการประมวลผล
 หากต้องการกลับไปสู่รูปต้นฉบับให้เลือกเมนู Tools ซึ่งจะปรากฏชุดคาน์เมนูมา ให้เลือก
 Original Image ก็จะได้รูปเดิมขึ้นมาอีกหนึ่งหน้าต่าง
 หากต้องการดูกราฟฮิสโตแกรมของรูปให้ทำการเลือก Histogram จากเมนู Tools จะได้ดัง

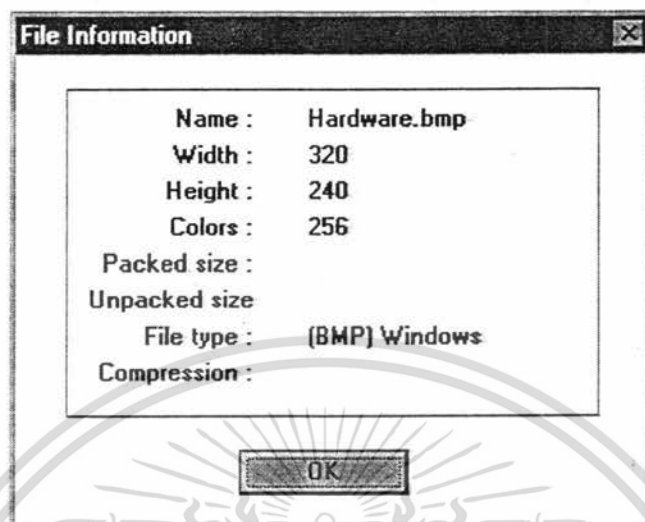
รูปที่ 4

รูปที่ 4 แสดงหน้าจอกราฟฮิสโตแกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หากต้องการดูรายละเอียดข้อมูลรูปภาพให้เลือก Image info จากเมนู Tools จะได้ดังรูปที่ 5

รูปที่ 5 แสดงหน้าจอรายละเอียดข้อมูลรูปภาพ

เมื่อได้ภาพที่พอใจแล้วให้ทำการเลือกเมนู Save เพื่อจัดเก็บข้อมูลในไฟล์เดิม หรือ Save As เพื่อทำการจัดเก็บในไฟล์ใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- CRAIG A. LINDLEY, *Practical Image Processing in C*, John Wiley, New York, 1991
- DAVID J. KRUGLINSKI, *Inside Visual C++*, Second edition, Microsoft Press, Redmond, 1994
- LAMOTHE, RATCLIFF, SEMINATORE & TYLER, *Tricks of the Game Programming Gurus*, SAMS Publishing, Indianapolis, 1994
- ROBERT LAFORE, *Object Oriented Programming In Turbo C++*, The Waite Group Inc, 1991

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้